

V Bruseli 17. júla 2025
(OR. en)

11733/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0241 (COD)**

**AGRI 357
AGRIFIN 83
FIN 890
CADREFIN 100
CODEC 1040
ENV 717
FORETS 53**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	17. júla 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 560 final
Predmet:	Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa stanovujú podmienky implementácie podpory Únie pre spoločnú poľnohospodársku politiku na roky 2028 až 2034

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 560 final.

Príloha: COM(2025) 560 final

V Bruseli 16. 7. 2025
COM(2025) 560 final

2025/0241 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa stanovujú podmienky implementácie podpory Únie pre spoločnú
poľnohospodársku politiku na roky 2028 až 2034**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Poľnohospodárstvo a potravinárstvo sú pre Úniu strategickými odvetviami, ktoré poskytujú bezpečné, kvalitné a cenovo dostupné potraviny 450 miliónom Európanov a zohrávajú kľúčovú úlohu pre európsku aj svetovú potravinovú bezpečnosť. Zároveň zohrávajú zásadnú úlohu pri udržiavaní hospodárstva a života vo vidieckych oblastiach a rovnako sú dôležitou súčasťou riešenia pri ochrane klímy, prírody, pôd, vody a biodiverzity, ktoré sú aktuálne vystavené stresu. Spoločná poľnohospodárska politika (ďalej len „SPP“) je ústredným prvkom európskeho projektu a v súlade s cieľmi zmlúv EÚ sa pred vyše 60 rokmi zaviazala zaručiť potravinovú bezpečnosť a primeranú životnú úroveň pre poľnohospodársku komunitu.

Neustávajúce odhodlanie v tejto oblasti je dnes rovnako dôležité ako vtedy, pretože odvetvie poľnohospodárstva EÚ čelí nezanedbateľným výzvam. Je potrebné zvýšiť jeho atraktivnosť pre mladých ľudí, keďže len zlomok poľnohospodárov je mladší ako 40 rokov. Toto odvetvie je vystavené zmene klímy, strate biodiverzity a sociálno-ekonomickým tlakom, ktoré ohrozujú jeho dlhodobú udržateľnosť a živobytie poľnohospodárov. Celosvetovo nerovnaké podmienky, závislosť od dovozu určitých komodít a zraniteľnosť voči geopolitickým neistotám zvyšujú dlhodobú neistotu, ktorej poľnohospodári EÚ čelia. Investície sa ťažko financujú, keďže príjmy v poľnohospodárstve na pracovníka zostávajú výrazne nižšie ako priemerné mzdy v celom hospodárstve (60 % v roku 2023). Okrem toho územná nerovnováha a nedostatočný prístup k poznatkom a inováciám vrátane digitálnych riešení prispievajú ku klesajúcej atraktivnosti tohto odvetvia, najmä medzi mladými ľuďmi.

Tieto výzvy opodstatňujú verejnú podporu v odvetví a zároveň si vyžadujú dôraznú a prispôsobivú politickú reakciu, ktorá zaručí konkurencieschopné, odolné a udržateľné odvetvie poľnohospodárstva. Na základe úspešných predchádzajúcich reforiem, ktoré nasmerovali SPP na cestu trhovo orientovanej politiky založenej na výkonnosti, sa preto SPP musí naďalej vyvíjať a posilňovať svoju schopnosť účinne reagovať na meniacu sa globálnu, európsku, vnútroštátnu a regionálnu situáciu, a to aj na úrovni poľnohospodárskych podnikov.

Hlavy štátov EÚ opakovane zdôrazňujú potrebu zvýšiť odolnosť poľnohospodárstva EÚ s cieľom zabezpečiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť, zachovať životaschopnosť vidieckych komunít a uznať kľúčovú úlohu SPP pri dosahovaní týchto cieľov. Zároveň zdôrazňujú, že na podporu poľnohospodárov pri riešení environmentálnych a klimatických výziev je dôležité poskytnúť stabilný a predvídateľný politický rámec.

V politických usmerneniach pre mandát Komisie na roky 2024 – 2029 sa zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby poľnohospodári mali spravodlivý a dostatočný príjem na to, aby mohli pokračovať v inováciách a prinášať výhody Únii ako celku. Na dosiahnutie tohto cieľa sa v usmerneniach vyzýva na zníženie byrokratickej záťaže, odmeňovanie poľnohospodárov, ktorí pracujú v súlade s prírodou, a na posilnenie ich postavenia v potravinovom hodnotovom reťazci s cieľom chrániť ich pred nekalými obchodnými praktikami. To si vyžaduje dosiahnutie rovnováhy medzi stimulmi, investíciami a reguláciou s cieľom vybudovať konkurencieschopnejšie a odolnejšie odvetvie poľnohospodárstva.

V oznámení Komisie z 19. februára 2025 s názvom „Vízia pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo“ sa uvádzajú kľúčové zásady pre SPP po roku 2027. Tieto zásady zahŕňajú SPP založenú na jasných cieľoch a cielených požiadavkách spolu s členskými štátmi

preberajúcimi väčšiu zodpovednosť za plnenie politických cieľov. V oznámení sa takisto zdôrazňuje zásadná úloha SPP pri podpore a stabilizácii príjmov poľnohospodárov, prilákaní novej generácie poľnohospodárov a zabezpečovaní jednoduchšej a cielenejšej politiky s jasnejšou rovnováhou medzi stimulmi a povinnými požiadavkami. Okrem toho sa v ňom zdôrazňuje potreba väčšej flexibility pre poľnohospodárov a prechodu od podmienok k stimulom. Nový finančný rámec predstavuje príležitosť nadviazať na nedávnu reformu a zosúladiť pravidlá podpory na dosiahnutie cieľov v oblasti konkurencieschopnosti, odolnosti, inovácií a udržateľnosti koherentným a účinným spôsobom.

Ukázalo sa, že strategické plány SPP na roky 2023 – 2027 sú účinnými nástrojmi na integrované vykonávanie danej politiky, ktoré uľahčujú spoluprácu medzi vládami, zainteresovanými stranami a občianskou spoločnosťou. Nový mechanizmus vykonávania zavedený v roku 2023 ponúka prístup založený na politikách a výkonnosti, čím sa zvyšuje flexibilita a zodpovednosť členských štátov pri riešení miestnych osobitostí v spoločnom rámci EÚ. Na základe týchto skúseností existuje príležitosť ďalej zefektívniť vykonávanie SPP a zvýšiť synergie a flexibilitu v rámci iných výdavkových oblastí a s nimi.

V kontexte legislatívnych návrhov VFR na roky 2028 – 2034 je tento návrh zameraný na poľnohospodárstvo odôvodnený osobitosťami SPP. Zatiaľ čo **budúca SPP bude v súlade so zjednodušenými mechanizmami realizácie výdavkových programov EÚ podľa nového VFR a jej programovanie a realizácia bude súčasťou Fondu pre národné a regionálne partnerstvá a súvisiacich plánov**, v tomto návrhu sa stanovujú osobitné pravidlá, ktoré sú potrebné na nasmerovanie SPP k tomu, aby:

- **prispievala k cielenejšej podpore príjmov poľnohospodárov a k ich dlhodobej konkurencieschopnosti** nasmerovaním podpory poľnohospodárom, ktorí aktívne prispievajú k potravinovej bezpečnosti, k hospodárskej životaschopnosti poľnohospodárskych podnikov a konkrétnych odvetví a k zachovaniu životného prostredia, pričom zároveň umožňovala prístup k doplnkovým zdrojom príjmov,
- **zvýšila atraktivnosť tohto povolania a podporila generačnú obnovu**, pomohla mladým ľuďom a tým, ktorí do tohto povolania vstupujú, s prístupom, a to aj prostredníctvom podpory rozvoja zručností, lepšieho prístupu ku kapitálu a lepších pracovných podmienok,
- **posilnila úlohu poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a nadväzujúcich odvetví pri opatreniach v oblasti klímy, poskytovaní ekosystémových služieb, ochrany biodiverzity a prírodných zdrojov** odmeňovaním poľnohospodárov pracujúcich s prírodou a stimulovaním prechodu na udržateľnejšie výrobné metódy, ktoré sú prispôsobené miestnym podmienkam, a zabezpečením správnej rovnováhy medzi investíciami, stimulmi a požiadavkami,
- zlepšovala odolnosť a schopnosť zvládať krízy a riziká, poskytovala silnejšie a cielenejšie stimuly pre poľnohospodárov s cieľom znížiť ich zraniteľnosť a vystavenie rizikám, a to aj prostredníctvom adaptácie na úrovni poľnohospodárskeho podniku a diverzifikácie výroby, podporovala ambicióznejšie transformačné zmeny na miestach, kde z dlhodobého hľadiska nie je vývoj za nezmenených okolností udržateľný, a posilňovala prepojenie medzi prevenciou a krízovým riadením,
- **urýchlila inovácie, a to zlepšením prístupu k poznatkom a urýchléním digitalizácie** pre prosperujúce odvetvie poľnohospodárstva, posilnením

poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov vrátane prístupu k nestranným a kvalifikovaným poradenským službám, cielenej odbornej príprave a podpore širšieho zavádzania digitálnych riešení,

- **zlepšila pracovné podmienky a život vo vidieckych oblastiach** prostredníctvom poskytovania služieb výpomoci a podpory spolupráce, rozvoja podnikania, pridanej hodnoty a projektov umožňujúcich rozvoj vidieka.

Pri dosahovaní týchto cieľov sa návrh zameriava na **využitie plného potenciálu strategického plánovania prostredníctvom jednoduchšieho a flexibilnejšieho politického rámca, ktorý posilňuje synergie a komplementárnosť vo všetkých odvetviach**. Nový viacročný finančný rámec poskytuje príležitosť, aby výdavky z rozpočtu EÚ na poľnohospodárstvo mali väčší vplyv. Na základe súčasného systému založeného na strategických plánoch bude programovaniu prospešný ďalší vývoj a zároveň sa zabezpečí súdržnosť a synergie so spoločným rámcom, ktorý celý súbor návrhov VFR poskytuje, najmä návrhy Komisie týkajúce sa nariadenia, ktorým sa zriaďuje **Fond pre národné a regionálne partnerstvá** na obdobie 2028 – 2034 (ďalej len „nariadenie o NRPF“), návrh nariadenia o **spoločnom výkonnostnom rámci** (ďalej len „nariadenie o výkonnosti“), návrh týkajúci sa **Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť** a návrh **rámcového programu pre výskum**. Pokiaľ ide o **predvstupovú** podporu, návrh nástroja Globálna Európa pripraví kandidátske krajiny zavedením potrebných štruktúr na postupné zosúladenie ich poľnohospodárskych systémov s SPP.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je plne v súlade s cieľmi SPP stanovenými v ZFEÚ. Modernizuje spôsob vykonávania ustanovení ZFEÚ v súlade s usmerneniami VFR na roky 2028 – 2034, s Víziou pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo a s úsilím o zjednodušenie a zároveň sa prispôbuje súčasným výzvam.

V článku 39 ZFEÚ sa stanovujú ciele SPP:

- zvýšiť poľnohospodársku produktivitu podporovaním technického pokroku a zabezpečovaním racionálneho rozvoja poľnohospodárskej výroby a optimálneho využívania výrobných faktorov, najmä pracovnej sily,
 - zabezpečiť týmto spôsobom primeranú životnú úroveň poľnohospodárskej komunity, najmä zvýšením individuálnych príjmov jednotlivcov pracujúcich v poľnohospodárstve,
 - stabilizovať trhy,
 - zabezpečiť dostupnosť dodávok,
 - zabezpečiť dodávky spotrebiteľom za primerané ceny.
- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Poľnohospodárstvo významne prispieva ku globálnej **konkurencieschopnosti** EÚ. Únia je významným dovozcom komodít a úspešným vývozcom cenných poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov. Preto má vplyv na potravinové systémy mimo Únie. Návrh v súlade s článkom 208 ZFEÚ zohľadňuje ciele Únie v oblasti rozvojovej spolupráce, pokiaľ ide o odstránenie chudoby a udržateľný rozvoj v rozvojových krajinách, pričom najmä zabezpečuje, aby podpora Únie poľnohospodárom nemala vplyv na obchod alebo aby bol tento vplyv minimálny.

Na 84 % územia Únie sa vykonávajú poľnohospodárske a lesnícke činnosti. Toto odvetvie závisí od stavu životného prostredia a zároveň naň vplýva. Špecifické ciele SPP prirodzene zahŕňajú **opatrenia v oblasti životného prostredia a klímy**. SPP napríklad prispieva k adaptácii na zmenu klímy a k odolnosti vodných zdrojov, ako je zmiernovanie povodňových rizík a riadenie vodných zdrojov prostredníctvom obnovy krajiny, a zároveň podporuje iniciatívy v oblasti biodiverzity a ochrany. Podobne môže SPP podporovať projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a biohospodárstvo, čím môže prispievať k cieľom EÚ v oblasti energetickej transformácie a obehovosti.

V návrhu sa kladie veľký dôraz na podporu mladých poľnohospodárov a podporuje sa **generačná obnova** v súlade so zameraním Komisie na mládež.

SPP podporuje príjmy poľnohospodárov, a tým prispieva k posilneniu **sociálnych cieľov a politik** viacerými dôležitými spôsobmi: zameriava sa na poľnohospodárov, ktorí to najviac potrebujú, podporuje rôzne sociálno-kultúrne charakteristiky vidieckych oblastí EÚ vrátane vytvárania pracovných miest a dobrých pracovných podmienok v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach. Je potrebné chrániť konečných prijímateľov a zabezpečiť predvídateľnosť zložky SPP týkajúcej sa podpory príjmov a zamerať a riadiť podporné úsilie, ktoré sa v tomto nariadení stanovuje. V neposlednom rade sa v rámci SPP financujú zručnosti a znalosti na podporu poľnohospodárov pri ich sociálno-ekonomickej, zelenej a digitálnej transformácii. Posilnené vzdelávanie v oblasti poľnohospodárstva, príležitosti na celoživotné vzdelávanie a partnerské učenie. Vďaka novej štruktúre môže SPP lepšie zosúladiť svoje nástroje s vnútroštátnymi systémami odbornej prípravy a výskumnými programami.

Poľnohospodárstvo priamo súvisí s koncepciou „**jedno zdravie**“. V tejto súvislosti sa v návrhu stanovuje súbor nástrojov, ktorých cieľom je zabezpečiť vysokokvalitnú výrobu potravín, obmedziť používanie pesticídov a antimikrobiálnych látok, zlepšiť dobré životné podmienky zvierat, ako aj opatrenia biologickej bezpečnosti na úrovni poľnohospodárskych podnikov s cieľom zabrániť prieniku škodcov a vypuknutiu chorôb zvierat.

SPP prispieva k súdržnosti a právu zotrvať tým, že podporuje rozmanité a odolné vidiecke hospodárstvo vo **vidieckych oblastiach**, podporuje napríklad podnikateľské príležitosti, agroturistiku, infraštruktúru a biohospodárstvo prostredníctvom svojich stratégií LEADER. Je to v súlade s cieľmi Dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti, pričom sa kladie dôraz na hospodársku diverzifikáciu poľnohospodárov vo vidieckych prostrediach.

Podobne ako v iných odvetviach by poľnohospodárstvo a vidiecke oblasti mali lepšie využívať **inovácie** na zvýšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti a odolnosti. Nové technológie a poznatky, najmä digitálne technológie, zlepšujú efektívnosť využívania zdrojov. Tento návrh posilňuje prepojenia na politiku v oblasti výskumu tým, že v modeli vykonávania politiky kladie organizáciu výmeny poznatkov na popredné miesto. SPP a politika EÚ v oblasti výskumu a inovácií môžu výrazne zvýšiť konkurencieschopnosť a odolnosť odvetvia poľnohospodárstva. Podobne dôraz kladený na digitalizáciu umožňuje prepojenie s agendou EÚ v digitálnej oblasti a v oblasti umelej inteligencie a zároveň obmedzuje aj záťaž spojenú s podávaním správ.

Existuje mnoho príležitostí na synergie medzi SPP a inými politikami EÚ, ktoré sa budú môcť lepšie využívať vďaka novému mechanizmu plánovania.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Článkom 38 ZFEÚ sa Únia splnomocňuje na vymedzenie a vykonávanie spoločnej poľnohospodárskej politiky. V článku 39 ZFEÚ sa stanovujú ciele SPP, medzi ktoré patrí zvýšenie poľnohospodárskej produktivity, primeraná životná úroveň poľnohospodárskej komunity, stabilizácia trhov, zabezpečenie dostupnosti dodávok a zabezpečenie toho, aby sa tieto dodávky dostali k spotrebiteľom za primerané ceny.

Právnym základom tohto návrhu je článok 43 ods. 2 ZFEÚ.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

V Zmluve o fungovaní Európskej únie sa stanovuje spoločná právomoc v oblasti poľnohospodárstva, ktorá sa delí medzi Úniu a členské štáty, pričom sa stanovuje spoločná poľnohospodárska politika so spoločnými cieľmi a spoločným vykonávaním.

V súčasnom modeli vykonávania prišlo Únia k stanoveniu základných parametrov politiky (ciele SPP, rozsiahle množstvo typov intervencií, základné požiadavky), zatiaľ čo členské štáty ponesú väčšiu zodpovednosť, pokiaľ ide o spôsob, akým dosiahnu ciele a dohodnuté cieľové hodnoty. V uvedenom rámci návrh SPP na obdobie po roku 2027 naďalej zabezpečuje rovnaké podmienky pre členské štáty a poľnohospodárov na jednotnom trhu, zaručuje potravinovú bezpečnosť v celej Únii a rieši výzvy cezhraničnej a globálnej povahy.

V súlade s Víziou pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo a vzhľadom na vysoko diverzifikované poľnohospodárske prostredie Únie s rôznymi fyzikálnymi parametrami nie je na dosiahnutie želaných výsledkov vhodný univerzálny prístup. Vyššia úroveň integrácie s rôznymi politikami a flexibilita pre členské štáty umožní lepšie zohľadniť miestne podmienky a potreby. Členské štáty budú na základe odporúčaní Komisie zodpovedné za prispôbenie intervencií v rámci SPP, aby sa maximalizoval ich príspevok k cieľom Únie.

• Proporcionalita

Hospodárske, environmentálne a sociálne výzvy, ktorým čelí poľnohospodárske odvetvie a vidiecke oblasti v EÚ, si vyžadujú zásadnú reakciu a trvalé úsilie, ktoré zodpovedá únijskému rozmeru týchto výziev. Politický rámec SPP je sprevádzaný solídnym a úmerným rozpočtom v rámci NRPF. Väčšia rozhodovacia právomoc, ktorú majú členské štáty pri výbere a prispôbovaní dostupných politických nástrojov v rámci SPP tak, aby spĺňali spoločné ciele EÚ, je úmerná úrovni opatrení požadovaných vzhľadom na potreby a výzvy.

• Výber nástroja

Spoločná poľnohospodárska politika má svoj právny základ v článkoch 42 – 43 ZFEÚ a počas viac ako 60 rokov histórie preukázala, že je naďalej relevantná, potrebná a časom sa vyvíja. Dobré ciele politika poskytujúca správne riadenie zabezpečí poľnohospodárom a vidieckym oblastiam vhodné podmienky na to, aby sa usilovali o potravinovú bezpečnosť a generačnú obnovu a udržateľným spôsobom ich zabezpečovali.

V právnom akte sa stanovujú konkrétne politické aspekty, ktoré sú pre SPP autentické, ako aj zameranie a riadenie SPP, čím sa vytvárajú práva a povinnosti pre členské štáty a konečných prijímateľov. Vzhľadom na dlhodobú a strategickú povahu SPP a povahu jej výdavkov, ktorými sú podpora príjmov, investície a spolupráca, je opodstatnený integrovaný, ale samostatný právny základ. Vzhľadom na celkový systém riadenia VFR je najvhodnejším

nástrojom na sfunkčnenie navrhovaného rámca osobitné nariadenie o spoločnej poľnohospodárskej politike, ktoré dopĺňa navrhované nariadenie o NRPF a nariadenie o výkonnosti osobitnými ustanoveniami uplatniteľnými na spoločnú poľnohospodársku politiku. Rovnako ako v minulosti spolupracuje so SOT.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov

V novembri 2023 Komisia uverejnila správu o spoločnom úsilí všetkých strategických plánov SPP v členských štátoch EÚ [podľa v súčasnosti platného nariadenia (EÚ) 2021/2115], v ktorej zdôraznila niektoré kľúčové prvky:

- nové strategické plány SPP sú vhodným nástrojom na dosiahnutie cieľov politiky SPP,
- strategické plány SPP ukazujú pokračujúcu podporu príjmov poľnohospodárskych podnikov, hospodársku udržateľnosť a odolnosť poľnohospodárskeho sektora,
- je potrebné posilniť nástroje na riadenie rizika a ich zvýšené využívanie v celej Únii prostredníctvom systémov EÚ alebo vnútroštátnych systémov,
- plány sú ekologickejšie ako v predchádzajúcom období SPP, ale predstavujú väčší potenciál prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy najmä posilnením sekvestrácie uhlíka, zatiaľ čo výzvy v oblasti adaptácie na zmenu klímy si vyžadujú komplexnejší a dlhodobejší prístup, ktorý si vyžaduje príslušné riadiace postupy a investície,
- existuje pokrok v oblasti udržateľného riadenia prírodných zdrojov, najmä pôdy, a znižovania závislosti od chemických vstupov,
- budú potrebné holistickejšie prístupy ku konkrétnym odvetviám, ktoré budú zahŕňať ich hospodárske, sociálne a environmentálne zraniteľné miesta a prínosy: napríklad posilnenie pozitívneho vplyvu extenzívnych systémov chovu hospodárskych zvierat na biodiverzitu, sekvestráciu uhlíka, krajinu, kultúrne dedičstvo a živobytie na vidieku,
- a napokon, celková situácia závisí aj od prvkov mimo SPP, ako aj od iných vonkajších faktorov, ako je vývoj trhov a preferencie spotrebiteľov.

V tejto súhrnnej správe, v ktorej sú zhrnuté kolektívne ambície a spoločné úsilie členských štátov, Komisia usúdila, že je potrebné venovať ďalšiu pozornosť týmto oblastiam: posilneniu zručností a kapacít odbornej prípravy a poradenstva na všetkých úrovniach, podpore výmeny osvedčených postupov s cieľom poskytovať lepšie usmernenie členským štátom a zainteresovaným stranám, zníženiu administratívnej záťaže konkrétnych intervencií, a monitorovaniu vykonávania a výsledkov (ako aj úprave strategických plánov SPP v prípade potreby).

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Komisia aktívne spolupracovala so zainteresovanými stranami pri príprave iniciatív VFR.

Strategický dialóg o budúcnosti poľnohospodárstva EÚ sa začal v januári 2024, pričom spojil 29 kľúčových zainteresovaných strán z európskych agropotravinárskych odvetví, občianskej

spoločnosti, vidieckych komunít a akademickej obce s cieľom dosiahnuť spoločné porozumenie a vypracovať víziu budúcnosti systémov poľnohospodárstva a potravinárstva EÚ. V strategickom dialógu sa zdôraznila potreba naďalej poskytovať sociálno-ekonomickú podporu zameranú na poľnohospodárov, ktorí ju najviac potrebujú, zároveň pomôcť spoločnosti dosiahnuť pozitívne výsledky v oblasti životného prostredia, sociálnych vecí a dobrých životných podmienok zvierat a vytvoriť priaznivé podmienky pre vidiecke oblasti. Počas neho sa zistilo, že dosiahnutie cieľov EÚ, pokiaľ ide o poľnohospodárstvo a výrobu potravín, rozvoj vidieka, klimatickú neutralitu a obnovu biodiverzity, si vyžaduje vyhradený a úmerný rozpočet, ktorý vyrovnané a rovnocenne zodpovedá všetkým ambíciám. Takáto zásada je nevyhnutná na to, aby bola transformácia ekonomicky zisková, aby sa podporila generačná obnova, oživila vidiecke oblasti a podporili poľnohospodárske podniky v konkurenčnej nevýhode, ktoré sú však nevyhnutné pre poľnohospodársku rozmanitosť v EÚ.

Okrem toho sa 19. mája 2025 a 19. – 20. júna 2025 uskutočnila osobitná diskusia o tom, ako lepšie zacieliť priame platby a prejsť od podmienok k stimulom v rámci SPP po roku 2027, v rámci nedávno zriadeného Európskeho výboru pre poľnohospodárstvo a potraviny (EBAF), ktorý združuje organizácie zastupujúce poľnohospodársku komunitu, iných aktérov potravinového dodávateľského reťazca a občiansku spoločnosť.

Ďalšie vstupy týkajúce sa budúcnosti SPP sa zozbierali prostredníctvom osobitných stretnutí organizovaných v rámci existujúcich platforiem zainteresovaných strán EÚ a *ad hoc* technických seminárov, na ktorých sa stretli zainteresované strany EÚ a členské štáty.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

S cieľom zhromažďovať dôkazy a poznatky od odborníkov o otázkach súvisiacich s SPP sa v období od decembra 2023 do mája 2024 zorganizoval súbor technických seminárov. Tieto semináre umožnili výmenu názorov medzi zainteresovanými stranami EÚ, členskými štátmi a útvarmi Komisie a umožnili pokrok pri formulovaní kľúčových záverov a otázok, ktoré sa majú zohľadniť v procese modernizácie a zjednodušenia SPP.

Na prvom seminári o odolnosti sa dospelo k záveru, že treba posilniť nástroje riadenia rizika na úrovni poľnohospodárskeho podniku a príležitosti na zdieľanie rizika v celom hodnotovom reťazci s holistickejšim prístupom, a to aj pokiaľ ide o prevenciu. Druhý seminár bol zameraný na potravinovú bezpečnosť; na treťom seminári o udržateľnosti sa dospelo k záveru, ktorý získal širokú podporu, že poľnohospodári potrebujú pomoc pri testovaní nových inovácií a mali by mať prístup k nezávislejšiemu poradenstvu. Na štvrtom seminári o riadení a výkonnosti SPP sa potvrdila celková podpora nového modelu vykonávania SPP a účastníci poukázali na potrebu stability, flexibility a zjednodušenia (najmä pre poľnohospodárov), na hlbšie preskúmanie dobrovoľných prístupov, na zvýšenie schopnosti reagovať na vonkajšie otrasy, na proporционаlitu kontrol a sankcií. Posledný seminár bol zameraný na solidaritu a vidiecke oblasti a zdôraznila sa na ňom potreba všeobecnej podpory s cieľom zabezpečiť integrovanejšie politické reakcie, ktoré sú nevyhnutné v dôsledku rozsahu vidieckych výziev, keďže SPP to všetko nemôže urobiť sama; existujú najlepšie postupy, ktoré sa však nevyužívajú; poukázalo sa aj na potrebu budovania väčších kapacít pre správne orgány a vytvárania jednoduchších rámcov.

Prognostický projekt Komisie týkajúci sa digitálnej transformácie poľnohospodárov a vidieckych komunít zahŕňal sériu participatívnych seminárov so zainteresovanými stranami v období od marca 2022 do mája 2023. Komisia sa spolu s členskými štátmi zúčastnila na prognostickom plánovaní, ktoré uskutočnilo španielske predsedníctvo v súvislosti s otvorenou

strategickou autonómiou a ktoré zahŕňalo agropotravinársky priemysel ako jedno zo štyroch strategických odvetví.

Napokon dialóg o vykonávaní, ktorý sa uskutočnil v júni 2025 a ktorému predsedal komisár Hansen, umožnil určiť priority na zlepšenie súčasných nástrojov SPP.

- **Posúdenie vplyvu**

Návrh bol založený na posúdení vplyvu vykonanom v kontexte návrhu nariadenia o NRPF, ktorý predložila Komisia v kontexte VFR na roky 2028 – 2034 a v ktorom sa hodnotili možnosti návrhu plánu NRP so zameraním na dva kľúčové aspekty: model vykonávania, ktorý určuje spôsob vyplácania finančných prostriedkov, a spôsob riadenia, ktorým sa riadi realizácia výdavkov EÚ a dohľad nad ňou.

V posúdení vplyvu sa hodnotili možnosti začlenenia spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) do jediného plánu.

Možnosť 1 (SPP mimo plánov NRP) by vychádzala z odborných znalostí získaných pri vykonávaní súčasných strategických plánov SPP. Tento prístup by zabezpečil kontinuitu, umožnil zvládnutelné zmeny a objasnil povinnosti na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni.

Ďalšia integrácia SPP by priniesla ďalšie zjednodušenie a väčšiu súčinnosť pri dosahovaní cieľov politiky a zabezpečila by predvídateľnosť pre prijímateľov. Na druhej strane prístup založený na jednom fonde pre budúcu SPP, ktorý by umožnil cielenú podporu, by obmedzil schopnosť pohotovo reagovať na vznikajúce alebo nepredvídané potreby a meniace sa priority. V záujme zvýšenia efektívnosti však existuje v rámci budúceho viacročného finančného rámca (VFR) potenciál na ďalšiu harmonizáciu kľúčových aspektov tvorby politik, ako sú systémy monitorovania, výkonnosti a auditu. Tým by sa vytvorili synergie v administratívnych postupoch, čím by sa znížili náklady pre členské štáty.

Z posúdenia vplyvu naopak vyplýva, že úplná integrácia SPP (možnosť 2b) by si vyžadovala zavedenie osobitných pravidiel na zabezpečenie integrity jednotného trhu a spravodlivej hospodárskej súťaže medzi poľnohospodármi, najmä pokiaľ ide o nástroje priamo podporujúce príjmy poľnohospodárskych podnikov, ako sú priame platby, ktoré sú kľúčové pre živobytie poľnohospodárov.

Podľa posúdenia vplyvu by sa tým, že každý členský štát má jeden plán, zabezpečilo súdržnejšie programovanie, ktoré by odrážalo vnútroštátne a regionálne potreby a zároveň podporovalo priority Únie. Jednotný balík pre každý členský štát by umožnil efektívne a flexibilné pridelovanie finančných prostriedkov, čo by umožnilo jednoduché prerozdelenie zdrojov na riešenie nových priorít alebo výziev. Celkovo sa v posúdení vplyvu dospelo k záveru, že širší rozsah pôsobnosti a prístup integrovaného riadenia by priniesli významné výhody vrátane zvýšenej súdržnosti, jednoduchosti a flexibility.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Zjednodušenie je hlavnou prioritou Komisie s cieľom znížiť zaťaženie a nadmernú zložitosť a podporiť rýchlosť a flexibilitu.

Počet ustanovení týkajúcich sa spoločnej poľnohospodárskej politiky sa výrazne znížil a dosiahla sa súdržnosť medzi príslušnými článkami nariadenia o NRPF, nariadenia o SPP a nariadenia o spoločnej organizácii trhov. Celkovo sa miera podrobnosti a počet požiadaviek znižuje, pričom dôraz sa kladie na ustanovenia nevyhnutné pre fungovanie právneho rámca

SPP. Vede to nielen k zníženiu celkového počtu ustanovení, ale aj k zlepšeniu celkovej kvality právnych predpisov a zníženiu ich zložitosti, pričom sa členským štátom poskytuje väčšia flexibilita pri prispôbovaní spoločných nástrojov SPP ich osobitným potrebám a výzvam.

Spojením intervencií zo súčasnej štruktúry dvoch fondov (EPZF a EPFRV) sa týmto návrhom zosúladujú nástroje pre ciele v oblasti konkurencieschopnosti, odolnosti, inovácií a udržateľnosti, čo im umožňuje spoločne pracovať na dosiahnutí lepších výsledkov. Toto zosúladenie nielen zvyšuje účinnosť dostupnej podpory, ale prináša aj väčšiu flexibilitu a zjednodušenie jej riadenia, čo v konečnom dôsledku vedie k efektívnejším a cielenejším intervenciám pre poľnohospodárov aj orgány. Táto zvýšená flexibilita poskytuje členským štátom priestor na navrhovanie, plánovanie a vykonávanie nástrojov na podporu SPP spôsobom, ktorý najlepšie rieši osobitné potreby odvetvia.

Zjednodušenie pre príjemcov sa dosiahne okrem iného prostredníctvom:

- zjednodušenia kondicionality (zodpovedné hospodárenie): zníženie počtu typov intervencií (mnohé zlúčené, napr. ekoschémy a agro-enviro-klimatické záväzky, výrazné zníženie režimov priamych platieb), lepšie zameranie typov intervencií, v nariadení len kľúčové požiadavky,
- vyššieho počtu jednorazových platieb. To umožní zjednodušené postupy podávania žiadostí, čo zníži záťaž príjemcov a správnych orgánov.

Zjednodušenie pre členské štáty vyplýva:

- z existencie jediného fondu: žiadne zložité pravidlá týkajúce sa prevodov, žiadne samostatné súbory pravidiel pre každý fond. Presúvanie záťaže kontrol z platobných agentúr na existujúce príslušné vnútroštátne kontrolné orgány, čím by sa znížilo riziko spojené s viacnásobnými kontrolami v poľnohospodárskych podnikoch,
- zo skutočnosti, že návrhom sa zosúladujú aj harmonogramy platieb, odstraňujú sa nepružnosti a zároveň sa zabezpečujú včasné platby poľnohospodárom, čím sa umožňuje užšie prepojenie so skutočným vykonávaním intervencií.
- **Základné práva**

Tento návrh rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie, ako sa stanovuje v návrhu nariadenia o NRPF, ktorý predložila Komisia. Ustanovenia navrhovaného nariadenia týkajúce sa dodržiavania základných práv a zásad právneho štátu sa budú uplatňovať aj na podporu spoločnej poľnohospodárskej politiky.

4. VPLYV NA ROZPOČET

S cieľom využiť výhody plánovania národného a regionálneho partnerstva zahŕňa návrh Komisie o viacročnom finančnom rámci na roky 2028 – 2034 (vložte odkaz) spoločnú poľnohospodársku politiku v rámci NRPF. Značná časť fondu je určená na podporu príjmov pre poľnohospodárstvo, ktorá je účelovo viazaná vo výške minimálne 293,7 mld. EUR z prostriedkov fondu, s cieľom zabezpečiť stabilitu a predvídateľnosť podpory pre prijímateľov.

Toto financovanie možno v rámci NRPF zvýšiť synergickým plánovaním opatrení, ktoré slúžia viac ako jednému cieľu, ako je agroenergetika, zručnosti a sociálna infraštruktúra, voda alebo pripojiteľnosť, aby sme uviedli len niekoľko príkladov. Okrem toho sa v nariadení o NRPF z nástroja poskytnú finančné prostriedky na propagáciu poľnohospodárskych

výrobkov, krízové intervencie a jednotnú bezpečnostnú sieť (integrujúcu súčasnú poľnohospodársku rezervu) vo výške 6,3 mld. EUR, ako aj na časť financovania technickej pomoci napr. na siete alebo monitorovanie.

Financovanie poľnohospodárstva môže využívať projekty v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť a zostáva neoddeliteľnou súčasťou európskeho rámcového programu pre výskum v rámci ich segmentov pre zdravie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo na podporu výskumu a inovácií v oblasti potravín, poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a biohospodárstva. Táto kombinácia umožní zachovať nástroje, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii, na použitie optimalizovaným spôsobom.

Podrobné informácie o finančnom vplyve návrhu SPP sú uvedené vo finančnom výkaze priloženom k návrhu nariadenia o NRPF.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Táto iniciatíva sa bude monitorovať prostredníctvom výkonnostného rámca uplatniteľného na viacročný finančný rámec na roky 2028 – 2034, ktorý je stanovený v návrhu nariadenia [nariadenie o výkonnosti]. Vo výkonnostnom rámci sa stanovuje správa o vykonávaní počas fázy realizácie programu, ako aj retrospektívne hodnotenie, ktoré sa má vykonať v súlade s článkom 34 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509¹. Hodnotenie sa vykoná v súlade s usmerneniami Komisie o lepšej právnej regulácii a bude založené na ukazovateľoch relevantných z hľadiska cieľov fondu.

• Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)

Neuplatňuje sa.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Tento návrh je súčasťou balíka VFR na roky 2028 – 2034 vrátane nariadenia o NRPF a nariadenia o výkonnosti, ktoré poskytujú financovanie, rámca pre horizontálne princípy, pravidiel riadenia fondu NRP, finančného rámca, všeobecných pravidiel týkajúcich sa obsahu a schvaľovania plánov NRP a ich riadenia, balíka uisťujúcich dokumentov, ako aj výkonnostného rámca a rámca monitorovania.

Tento návrh dopĺňa tieto všeobecné pravidlá osobitnými pravidlami, ktoré sa vzťahujú na spoločnú poľnohospodársku politiku a na kapitolu o poľnohospodárstve v plánoch NRP.

Návrh dopĺňa aj pravidlá stanovené v navrhovanom nariadení, ktorým sa zmení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013², v ktorom sa stanovujú pravidlá intervencií v určitých odvetviach a školských programov.

Nariadenie o spoločnej poľnohospodárskej politike:

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671 – 854, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

V článkoch 1 a 2 sa stanovuje rozsah pôsobnosti, národné odporúčania SPP, ktoré sa majú prijať, a usmerňovanie. V článkoch 3 a 4 sa uvádzajú prvky týkajúce sa environmentálnej, klimateckej a sociálnej štruktúry SPP vrátane prioritných oblastí životného prostredia a klímy. V článku 5 sa uvádzajú všetky intervencie SPP a ustanovenia týkajúce sa intervencií na podporu príjmu. V článkoch 6 až 20 sa uvádzajú požiadavky na intervencie SPP, ako aj ustanovenia o zacielení.

V článkoch 15 a 16 sa podrobne uvádzajú ustanovenia týkajúce sa generáčnej obnovy, v ktorých sa stanovuje štartovací balík pre mladých poľnohospodárov, ktorý pozostáva z komplexného súboru intervencií zameraných na mladých poľnohospodárov a ktorý uľahčuje vstup poľnohospodárov do odvetvia poľnohospodárstva a začatie ich podnikateľskej činnosti. Články 18, 19 a 20 sa vzťahujú na ďalšie intervencie v rámci SPP financované z alokácií na plány NRP. Stanovujú sa v nich typy intervencií na spoluprácu, iniciatíva LEADER, podpora výmeny poznatkov a podpora inovácií v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach a ďalšie opatrenia v rámci SPP.

V článku 21 sa stanovuje správa údajov o SPP vrátane ustanovení o orgáne zodpovednom za správu údajov v rámci SPP.

Články 22 až 25 obsahujú všeobecné a záverečné ustanovenia vrátane delegovania právomoci na Komisiu doplniť toto nariadenie a vykonávacích právomocí Komisie prijímať opatrenia na odchýlenie sa od tohto nariadenia s cieľom riešiť konkrétne problémy v odôvodnených núdzových situáciách, ako aj postup výboru a záverečné ustanovenia.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,**ktorým sa stanovujú podmienky implementácie podpory Únie pre spoločnú poľnohospodársku politiku na roky 2028 až 2034**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 43 ods. 2,
so zreteľom na Akt o pristúpení z roku 1979, a najmä na odsek 6 protokolu č. 4 o bavlně, ktorý je pripojený k uvedenému aktu,
so zreteľom na návrh Európskej komisie,
so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov³,
po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁴,
so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁵,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
keďže:

- (1) Komisia vo svojom oznámení z 19. februára 2025 s názvom „Vízia pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo“⁶ oznámila, že spoločná poľnohospodárska politika (SPP) v období po roku 2027 bude znamenať väčšiu zodpovednosť členských štátov za to, ako ciele SPP splnia, a súčasne sa v rámci nej podporí a stabilizuje príjem poľnohospodárov, prilákajú budúce generácie poľnohospodárov a zaručí potravinová bezpečnosť. Nová SPP má byť jednoduchšia a lepšie zacielená spoločná úijná politika, ktorá má poľnohospodárom poskytnúť väčšiu flexibilitu a má prejsť z požiadaviek na poľnohospodárov na stimuly pre nich.
- (2) Legislatívny balík viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) na roky 2028 až 2034 zahŕňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... [nariadenie o NRP], ktorým sa zriaďuje Fond pre národné a regionálne partnerstvá (ďalej len „fond“) na roky 2028 až 2034, v ktorom sa zoskupujú prostriedky predbežne pridelené jednotlivým členským štátom v rámci fondu vrátane prostriedkov z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), ktoré boli zriadené nariadením Európskeho

³ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁴ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁵ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁶ OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV: Vízia pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo: Spoločné formovanie atraktívneho poľnohospodárstva a potravinárstva EÚ pre budúce generácie, COM(2025) 75 final; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0075>.

parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115⁷ a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116⁸. Fond by sa mal implementovať prostredníctvom plánov národných a regionálnych partnerstiev (ďalej len „plány NRP“) a Nástroja EÚ, ktorých cieľom je zvýšiť flexibilitu a reagovať na krízy a intervencie, ktoré si vyžadujú riadenie alebo koordináciu na úrovni Únie. Táto podpora Únie pre SPP sa bude poskytovať v rámci fondu v súlade s pravidlami, ktorými sa uvedený fond riadi a ktoré sú stanovené v nariadení (EÚ) .../... [nariadenie o NRP].

- (3) Pokiaľ ide o poľnohospodárstvo, všeobecný cieľ fondu uvedený v článku 3 písm. c) nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o NRP] pripomína ciele stanovené v článku 39 ZFEÚ. Špecifické ciele SPP priamo prispievajú k zachovaniu kvality života v Únii a členské štáty ich majú vykonávať prostredníctvom svojich plánov NRP.
- (4) S cieľom zabezpečiť, aby Únia primerane riešila najnaliehavejšie výzvy pre odvetvie poľnohospodárstva, je vhodné stanoviť pre cielenú politiku mechanizmus riadenia odrážajúci smerovanie Vízie pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo. V záujme napredovania smerom ku konkurencieschopnému, odolnému a udržateľnému odvetviu poľnohospodárstva v súlade s výsledkom konzultácií so zainteresovanými stranami by národné odporúčania SPP mali poskytovať dostatočnú úroveň politického riadenia na úrovni Únie s cieľom usmerniť členské štáty pri navrhovaní ich plánov NRP, pokiaľ ide o poľnohospodárstvo, a vymedziť príslušné intervencie na základe ich osobitných výziev a potrieb.
- (5) S cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky a spoločný rámec na podporu odvetvia poľnohospodárstva Únie by členské štáty mali vymedziť prvky rámca s prihliadnutím na miestne osobitosti a potreby so zreteľom na ciele SPP, zatiaľ čo Únia by mala poskytnúť spoločný rámec pre politiku, ktorá podporuje tých, ktorí to najviac potrebujú.
- (6) SPP preukázala pozitívny vplyv na generačnú obnovu v poľnohospodárstve, pretrvávajú však prekážky, najmä pokiaľ ide o poskytovanie základnej infraštruktúry a služieb vo vidieckych oblastiach, o prístup k pôde a o záchrannú sociálnu sieť pre mladých ľudí, ako aj poľnohospodárov, ktorí odchádzajú do dôchodku. S cieľom riešiť osobitné potreby mladých poľnohospodárov a nových účastníkov by sa od každého členského štátu malo vyžadovať, aby v pláne NRP stanovil stratégiu generačnej obnovy, ktorá by mala vychádzať z posúdenia konkrétneho vnútroštátneho kontextu v súlade s Víziou Komisie pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo, v ktorej sa uprednostňuje dlhodobá udržateľnosť a atraktivnosť poľnohospodárskeho a agropotravinárskeho odvetvia EÚ. Členské štáty by mali vypracovať aj komplexný štartovací balík pre mladých poľnohospodárov určený na uľahčenie vstupu mladých poľnohospodárov do tohto odvetvia a začatia ich podnikateľskej činnosti vrátane komplexného balíka intervencií zameraných na mladých poľnohospodárov.
- (7) V súlade s cieľom dosiahnuť lepšiu rovnováhu medzi stimulmi a požiadavkami by členské štáty mali prostredníctvom svojich plánov NRP zamerať podporu na priority

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

SPP, ktoré sú nevyhnutné pre dlhodobú udržateľnosť poľnohospodárstva. Opatrenia v rámci SPP po roku 2027 by mali prispieť k urýchleniu prechodu na udržateľnejšie výrobné metódy, čím by zároveň prispievali k dosahovaniu cieľa klimateckej neutrality do roku 2050. Nová SPP by mala ponúknuť lepšie odmeny za poskytovanie ambicióznejších ekosystémových služieb, ktoré presahujú výsledky dosiahnuté na základe povinných požiadaviek. Nová SPP by mala nájsť novú rovnováhu medzi zodpovedným hospodárením so súborom povinných požiadaviek a s agroenvironmentálnymi opatreniami a opatreniami v oblasti klímy, ktoré podporujú záväzky prospešné pre životné prostredie, klímu a dobré životné podmienky zvierat, a medzi prechodom na odolnejšie výrobné systémy.

- (8) Malo by sa zaviesť zodpovedné hospodárenie s cieľom zaručiť súlad podpory SPP so zásadou „výrazne nenarušiť“ stanovenou v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509⁹. Takéto hospodárenie by malo zahŕňať minimálne požiadavky týkajúce sa environmentálnej a sociálnej kondicionality, ako aj ochranné postupy navrhnuté členskými štátmi na dosiahnutie kľúčových cieľov, ako je ochrana pôd a riečnych tokov pred znečistením. Členské štáty by mali mať flexibilitu na prispôbenie týchto ochranných postupov svojim špecifickým geografickým a klimatickým podmienkam a výrobným systémom, a to aj stanovením výnimiek. Na podporu sociálne udržateľného poľnohospodárstva si niektoré platby v rámci SPP vyžadujú dodržiavanie noriem týkajúcich sa pracovných podmienok a podmienok zamestnávania, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Mala by sa dodržiavať európska charta, ako aj rôzne vnútroštátne rámce a modely trhu práce; sociálnym partnerom ani členským štátom by sa nemali ukladať žiadne dodatočné povinnosti týkajúce sa presadzovania alebo kontrol a malo by sa predchádzať dvojitému oprávam.
- (9) Podpora príjmov poľnohospodárov by mala byť aj naďalej ústredným politickým nástrojom na zaručenie spravodlivého príjmu pre poľnohospodárov a zaručenie udržateľného poľnohospodárstva a výroby potravín. Mala by prispieť k podpore konkurencieschopného a odolného poľnohospodárskeho odvetvia, ktoré by malo využívať výhody vysokokvalitnej výroby a efektívneho využívania zdrojov, a zároveň zabezpečiť generačnú obnovu, a tým aj dlhodobú potravinovú bezpečnosť. Pridelené prostriedky na podporu príjmu by sa mali účelovo vyčleniť, aby sa použili len na podporu príjmu poľnohospodárov, aby sa tak pre odvetvie poľnohospodárstva Únie zabezpečila stabilita a predvídateľnosť. S cieľom zabezpečiť vysoký vplyv a efektívnosť by nová SPP mala zahŕňať zjednodušený a konzistentný súbor nástrojov pozostávajúci z typov intervencií na podporu príjmov, ktorý členským štátom umožní plniť ciele SPP.
- (10) Vzhľadom na potrebu zamerať podporu na tých, ktorí to najviac potrebujú, by členské štáty mali vyplácať degresívnu podporu príjmu na plochu len tým osobám, ktorých hlavnou činnosťou je poľnohospodárstvo, a zároveň zabezpečiť, aby sa nevylúčili malí poľnohospodári a poľnohospodári vykonávajúci viaceré činnosti, ktorí vykonávajú aspoň minimálnu úroveň poľnohospodárskej činnosti.
- (11) Uznávajúc potrebu väčšej odolnosti poľnohospodárskych podnikov a riadenia rizík by sa podpora mala poskytovať na zlepšenie schopnosti poľnohospodárov odolávať rastúcim rizikám a krízam, ako sú riziká a krízy súvisiace so zmenou klímy alebo nestabilitou trhu, aby sa poľnohospodári mohli zúčastňovať na nástrojoch na riadenie

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

rizík vrátane podpory poistného a príspevkov do vzájomných fondov vo všetkých členských štátoch. Mal by sa podporovať proaktívny prístup k riadeniu rizík, ktorým sa posilní odolnosť odvetvia, a to stanovením primeraných maximálnych mier podpory so stimulmi pre poľnohospodárov, ktorí prijali opatrenia na predchádzanie rizikám.

- (12) Ciele SPP by sa mali sledovať aj prostredníctvom podpory investícií, ktoré realizujú poľnohospodári a majitelia lesov. Takéto investície sa môžu okrem iného týkať infraštruktúr súvisiacich s rozvojom, modernizáciou alebo prispôbením sa zmene klímy v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, agrolesníckych postupov, energetiky a vody, inštalácie digitálnych technológií v poľnohospodárstve, precízneho poľnohospodárstva, diverzifikácie zdrojov príjmov prostredníctvom iných činností, ako je agroturistika a biohospodárstvo. Malo by byť takisto možné podporiť investície do obnovy poľnohospodárskeho alebo lesohospodárskeho výrobného potenciálu po prírodných katastrofách, nepriaznivých poveternostných udalostiach alebo katastrofických udalostiach vrátane požiarov, búrok, záplav, škodcov a chorôb.
- (13) Vzhľadom na to, že je potrebné, aby poľnohospodári vyvážili pracovné povinnosti s osobnými a rodinnými povinnosťami, malo by byť možné poskytovať podporu na službu výpomoci pre poľnohospodárske podniky, ktorá uľahčuje nahrádzanie poľnohospodárov počas pracovného voľna zo zdravotných dôvodov, z rodičovských dôvodov, z dôvodov dovolenky alebo účasti na odbornej príprave. Malo by byť možné podporiť zriadenie týchto služieb, ako aj mzdy pre dočasných pracovníkov, ktorí nahrádzajú poľnohospodára.
- (14) S cieľom podporiť sociálnu, hospodársku, environmentálnu a digitálnu transformáciu vo vidieckych oblastiach by členské štáty mali zabezpečiť podporu iniciatívy LEADER. Malo by byť možné poskytovať podporu v rámci plánov NRP na systémy kvality a propagačné činnosti, krátky dodávateľský reťazec a rozvoj miestneho trhu.
- (15) V súlade s potrebou podporiť inovácie a udržateľnejšie postupy by európske partnerstvo v oblasti inovácií zamerané na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť (ďalej len „EIP-AGRI“) malo zostať kľúčovým politickým nástrojom na podporu interaktívnych inovácií a posilnenie výmeny poznatkov medzi aktérmi s cieľom šíriť riešenia pripravené pre prax¹⁰. Synergie medzi SPP a rámcovým programom Únie pre výskum (RP10) zriadeným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... by mali podporovať poľnohospodárstvo v tom, aby čo najlepšie využívalo výsledky výskumu a inovácie, predovšetkým tie, ktoré vyplývajú z projektov financovaných z programu RP10 a EIP-AGRI, s cieľom dosiahnuť inovácie v odvetví poľnohospodárstva a biohospodárstva, ako aj vo vidieckych oblastiach.
- (16) Zlepšenie interoperability medzi verejnými poľnohospodárskymi informačnými systémami na vnútroštátnej úrovni môže priniesť významné výhody vrátane zníženia záťaže spojenej so zberom údajov, zvýšenia efektívnosti a lepšieho monitorovania politik. Pri plnení tohto cieľa by členské štáty mali prijať zásadu „raz zozbierať, viackrát použiť“ na zníženie záťaže spojenej s podávaním správ. Určenie jediného orgánu na koordináciu úsilia o interoperabilitu a investovanie do jedinečných identifikátorov poľnohospodárskych podnikov, európskej peňaženky digitálnej identity uvedenej v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014¹¹ a do

¹⁰ OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o európskom partnerstve v oblasti inovácií „Poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť“, COM(2012) 79 final.

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení

infraštruktúry na zdieľanie údajov môže znížiť administratívnu záťaž, zefektívniť povinnosti podávania správ a posilniť postavenie poľnohospodárov v rámci hodnotového reťazca údajov, čím sa v konečnom dôsledku podporia ciele SPP.

- (17) S cieľom doplniť nepodstatné prvky tohto nariadenia by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ. S cieľom zabezpečiť právnu istotu by sa na Komisiu mala delegovať právomoc doplniť toto nariadenie o opatrenia na zabezpečenie toho, aby členské štáty vykonávali interoperabilitu a plynulú výmenu údajov medzi informačnými systémami používanými na vykonávanie, monitorovanie a hodnotenie SPP.
- (18) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa Komisii mali udeliť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o vypracovanie plánu interoperability s cieľom dosiahnuť a udržiavať interoperabilitu medzi informačnými systémami.
- (19) Komisia by mala byť splnomocnená prijať z riadne odôvodnených vážnych a naliehavých dôvodov, ktoré sa týkajú riešenia konkrétnych problémov pri súčasnom zabezpečovaní kontinuity podpory príjmov v prípade mimoriadnych okolností, okamžite uplatniteľné vykonávacie akty. Okrem toho by Komisia mala byť splnomocnená prijať za riadne odôvodnených okolností, keď mimoriadne okolnosti ovplyvňujú poskytovanie podpory a ohrozujú účinné vykonávanie intervencií uvedených v tomto nariadení, okamžite uplatniteľné vykonávacie akty.
- (20) S cieľom zabezpečiť bezproblémové vykonávanie plánovaných opatrení a z dôvodu naliehavosti by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1 ***Predmet úpravy***

S cieľom zabezpečiť silnú, udržateľnú a odolnú spoločnú poľnohospodársku politiku, potravinovú bezpečnosť Únie, generačnú obnovu a dynamické vidiecke oblasti sa v tomto nariadení stanovujú osobitné podmienky implementácie podpory Únie pre spoločnú poľnohospodársku politiku (ďalej len „SPP“) v súlade so všeobecným cieľom stanoveným v článku 2 písm. c) nariadenia (EÚ) [...] [nariadenie o NRP].

Táto podpora Únie sa poskytuje v rámci Fondu pre národné a regionálne partnerstvá (ďalej len „fond“) v súlade s pravidlami, ktorými sa uvedený fond riadi a ktoré sú stanovené v nariadení (EÚ) [...] [nariadenie o NRP].

Článok 2 ***Národné odporúčania a usmerňovanie SPP***

1. Komisia prijme národné odporúčania SPP, v ktorých sa každému členskému štátu poskytnú usmernenia na vykonávanie špecifických cieľov relevantných pre SPP stanovených v článku 3 písm. d) nariadenia (EÚ) [...] [nariadenie o NRP] v rámci ich plánov NRP v súlade s článkom 22 uvedeného nariadenia pred tým, ako členské štáty predložia plány národného a regionálneho partnerstva. Národné odporúčania SPP sú založené na:

smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73 – 114, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- a) prispievajú k spravodlivému a dostatočnému príjmu poľnohospodárov a ich dlhodobej konkurencieschopnosti vrátane postavenia poľnohospodárov v hodnotovom reťazci;
- b) zvýšenie atraktívnosti povolania a podpore generačnej obnovy;
- c) posilnenie opatrení v oblasti klímy, na poskytovaní ekosystémových služieb, obehových riešení, zachovaní biodiverzity a prírodných zdrojov, udržateľnom poľnohospodárstve a zlepšení dobrých životných podmienok zvierat;
- d) zlepšenie odolnosti, pripravenosti a schopnosti poľnohospodárov vyrovnať sa s krízami a rizikami;
- e) zlepšenie prístupu k poznatkom a na urýchlení inovovania a digitalizácie v záujme prosperujúceho agropotravinárskeho odvetvia.

Komisia môže podľa potreby národné odporúčania SPP aktualizovať.

2. Komisia musí pri národných odporúčaniach SPP vychádzať z analýzy situácie v odvetví poľnohospodárstva a vo vidieckych oblastiach vrátane demografických faktorov, štrukturálnych a územných charakteristík, ako aj potravinovej bezpečnosti v každom členskom štáte.
3. V národných odporúčaniach SPP Komisia identifikuje najmä kľúčové výzvy, ktoré má každý členský štát riešiť vo svojom pláne NRP, a to na základe špecifických cieľov relevantných pre SPP stanovených v článku 3 písm. d) nariadenia (EÚ) [...] [nariadenie o NRP].

Článok 3

Zodpovedné hospodárenie

1. Zodpovedné hospodárenie zahŕňa povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia uvedené v časti A prílohy I [*príloha so SMR*], ochranné postupy vymedzené členskými štátmi v pláne NRP v súlade s odsekom 4 tohto článku a časťou C prílohy I a systém sociálnej kondicionality, ktorý zahŕňa povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia uvedené v časti B prílohy I.
2. Platby v rámci intervencií uvedených v článku 5 ods. 1 písm. a) až f) a písm. o) a p) v rozsahu, v akom sa týkajú podpory miestnych poľnohospodárskych výrobkov, podliehajú dodržiavaniu systému povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia a ochranných postupov spoločne označovaných ako „zodpovedné hospodárenie“.

Zoznam povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia a ciele ochranných postupov sú uvedené v prílohe I.

Podmienky zodpovedného hospodárenia uvedené v častiach A a C prílohy I sa však neuplatňujú na poľnohospodárov, ktorí dostávajú podporu podľa článku 5 ods. 1 písm. g).

3. Podpora, na ktorú sa vzťahujú podmienky zodpovedného hospodárenia, sa považuje za podporu, ktorá je v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“, ako sa stanovuje v článku 33 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

Na účely tohto článku je „povinná požiadavka týkajúca sa hospodárenia“ každá jednotlivá požiadavka, ktorá sa uvádza v častiach A a B prílohy I, ktorá sa stanovuje v danom právnom akte uvedenom v častiach A a B prílohy I a ktorá sa vo svojej podstate líši od akejkoľvek inej požiadavky v tom istom akte.

Právne akty vymenované v prílohe I o povinných požiadavkách týkajúcich sa hospodárenia platia v uplatniteľnom znení a v prípade smerníc v takom znení, v akom ich členské štáty vykonávajú. Účelom ani účinkom aktov, ktorými sa vykonávajú smernice, však nesmie byť výnimka pre poľnohospodárov alebo iných prijímateľov z povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia uvedených v častiach A a B prílohy I.

4. Členské štáty vymedzia v súlade s časťou C prílohy I na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni ochranné postupy, ktoré majú dodržiavať poľnohospodári a iní prijímatelia, ktorí dostávajú podporu uvedenú v odseku 2, s cieľom dosiahnuť tieto ciele:
 - a) ochrana pôd bohatých na uhlík, krajinných prvkov a trvalých trávnych porastov na poľnohospodárskej ploche;
 - b) ochrana pôdy pred eróziou, zachovanie potenciálu pôdy, zachovanie organickej hmoty v pôde, a to aj prostredníctvom striedania alebo diverzifikácie plodín, ako aj ochrana pred spaľovaním strniska na ornej pôde;
 - c) ochrana vodných tokov a podzemných vôd pred znečistením a odtokom.
5. Členské štáty zahrnú do plánu NRP opis ochranných postupov vymedzených pre každý z cieľov stanovených v odseku 4 vrátane ich územnej pôsobnosti, poľnohospodárov a iných príjemcov, na ktorých sa tento postup vzťahuje, a zhrnutie ochranných postupov. Pri stanovovaní ochranných postupov musia členské štáty v čo najväčšej miere zohľadniť národné odporúčania SPP uvedené v článku 2. Členské štáty prispôbia ochranné postupy rôznym systémom obhospodarovania pôdy a rôznym environmentálnym a klimatickým podmienkam na svojom území.
6. Poľnohospodári, ktorých celý podnik je certifikovaný v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848¹², sa považujú za poľnohospodárov, ktorí dodržiavajú ochranné postupy stanovené v plánoch NRP, pokiaľ ide o ciele stanovené v odseku 4 písm. b) a c).
7. Pri stanovovaní ochranných postupov uvedených v odseku 4 môžu členské štáty vo svojom pláne NRP stanoviť osobitné výnimky z týchto ochranných postupov na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií, ako sú plodiny, typy pôdy a poľnohospodárske systémy alebo poškodenie trvalých trávnych porastov spôsobené okrem iného voľne žijúcimi živočíchmi alebo inváznymi druhmi. Tieto osobitné výnimky musia byť obmedzené z hľadiska ich plošného rozsahu, stanovujú sa len v prípade a v rozsahu, v akom sú potrebné na riešenie špecifických problémov pri uplatňovaní týchto postupov, a nesmú brániť cieľom stanoveným v odseku 4 ani narúšať hospodársku súťaž.
8. Členské štáty môžu udeliť dočasné výnimky z ochranných postupov, ak poveternostné podmienky bránia poľnohospodárom a iným prijímateľom vykonávať tieto postupy alebo ak by vykonávanie týchto ochranných postupov bránilo cieľom stanoveným v odseku 4. Členské štáty zabezpečia, aby dočasné výnimky boli obmedzené svojím rozsahom a trvaním na potrebný rozsah, aby boli udelené na

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848 z 30. mája 2018 o ekologickej poľnohospodárskej výrobe a označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 (Ú. v. EÚ L 150, 14.6.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

základe objektívnych a nediskriminačných kritérií a aby nebránili cieľom stanoveným v odseku 4 ani nenarúšali hospodársku súťaž.

9. Členské štáty môžu uznať riadiace postupy v rámci agroenvironmentálnych opatrení a opatrení v oblasti klímy, ktoré sa uvádzajú v článku 10 ods. 1 písm. a) a ktoré prispievajú k cieľom stanoveným v odseku 4 tohto článku, rovnako ako príslušné ochranné postupy stanovené v pláne NRP podľa uvedeného odseku. Členské štáty môžu považovať poľnohospodárov a iných prijímateľov, ktorí sa zaviazu vykonávať tieto rovnocenné postupy, za dodržiavajúcich príslušné ochranné postupy.

Článok 4

Prioritné oblasti životného prostredia a klímy

1. Členské štáty musia poskytovať podporu poľnohospodárom a iným prijímateľom aspoň v každej z týchto prioritných oblastí životného prostredia a klímy:
- a) adaptácia na zmenu klímy a odolnosť vodných zdrojov;
 - b) zmierňovanie zmeny klímy vrátane odstraňovania uhlíka a výroby energie z obnoviteľných zdrojov v poľnohospodárskych podnikoch vrátane výroby bioplynu;
 - c) zdravie pôd;
 - d) zachovanie biodiverzity, ako je ochrana biotopov alebo druhov, krajinné prvky, obmedzenie používania pesticídov;
 - e) rozvoj ekologického poľnohospodárstva;
 - f) zdravie a dobré životné podmienky zvierat.

Členské štáty s oblasťami postihnutými znečistením vôd v dôsledku nadbytku dusičnanov musia poskytovať poľnohospodárom podporu na extenzifikáciu systémov chovu hospodárskych zvierat alebo na diverzifikáciu na iné poľnohospodárske činnosti.

2. Pre každú z prioritných oblastí uvedených v odseku 1 sa podpora poskytuje za podmienok stanovených v článkoch 9, 10 a 13.

Článok 5

Druhy podpory

1. Stanovujú sa tieto intervencie SPP:
- a) degresívna podpora príjmu na plochu;
 - b) viazaná podpora príjmu;
 - c) osobitná platba na bavlnu;
 - d) platba na prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí;
 - e) podpora v dôsledku znevýhodnení vyplývajúcich z určitých povinných požiadaviek;
 - f) agroenvironmentálne opatrenia a opatrenia v oblasti klímy;
 - g) platba malým poľnohospodárom;
 - h) podpora na nástroje na riadenie rizika;

- i) podpora investícií pre poľnohospodárov a vlastníkov lesov;
 - j) podpora na začatie činnosti mladých a nových poľnohospodárov, zakladanie startupov na vidieku a rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov;
 - k) podpora na službu výpomoci pre poľnohospodárske podniky;
 - l) iniciatíva LEADER;
 - m) podpora výmeny poznatkov a inovácií v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach;
 - n) iniciatívy územnej a miestnej spolupráce;
 - o) intervencie v najvzdialenejších regiónoch;
 - p) intervencie na menších ostrovoch v Egejskom mori;
 - q) školský program EÚ uvedený v časti II hlave I kapitole IIa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013¹³.
 - r) intervencie v určitých odvetviach uvedených v časti II hlave I kapitole IIa nariadenia (EÚ) 1308/2013;
 - s) krízové platby poľnohospodárom.
2. Intervencie uvedené v odseku 1 písm. a) až k) a intervencie v určitých odvetviach uvedených v časti II hlave I kapitole IIa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sú intervenciami na podporu príjmu, ktoré sa majú financovať z fondu v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. a) druhým pododsekom nariadenia (EÚ) [...] [nariadenie o NRP].
3. Výroba odrôd konopy s obsahom tetrahydrokanabinolu (THC) vyšším ako 0,3 % nie je podľa tohto nariadenia oprávnená na podporu.

Článok 6

Degresívna podpora príjmu na plochu

1. Členské štáty poskytujú poľnohospodárom podporu príjmu na plochu za oprávnené hektáre s cieľom riešiť príjmové potreby.
2. Platba na oprávnený hektár sa diferencuje podľa skupín poľnohospodárov alebo geografických oblastí na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií. Skupiny poľnohospodárov alebo geografické oblasti, ktoré sú základom pre diferenciáciu platieb, sa stanovujú na základe príjmov poľnohospodárov z poľnohospodárskej činnosti v reprezentatívnom referenčnom období.

Pri diferenciácii platieb sa členské štáty zameriavajú na podporu poľnohospodárov, ktorí ju najviac potrebujú, najmä mladých a nových poľnohospodárov, žien, rodinných alebo malých poľnohospodárov, poľnohospodárov, ktorí kombinujú produkciu plodín a hospodárskych zvierat, alebo poľnohospodárov v oblastiach s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami stanovenými v súlade s článkom 8.

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007(Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

Diferenciácia platieb môže mať formu ročných jednorazových platieb, ktoré úplne alebo čiastočne nahrádzajú podporu príjmu na plochu za oprávnený hektár. Členské štáty zvýšia podporu na oprávnený hektár poskytnutú mladým poľnohospodárom.

3. Celková výška platieb na poľnohospodára stanovená v súlade s odsekom 2 je regresívna v súlade s týmito pravidlami:
 - a) členské štáty znížia ročnú sumu podpory príjmu na plochu presahujúcu 20 000 EUR, ktorá sa má poskytnúť poľnohospodárovi, o 25 %, ak je poľnohospodárovi poskytnutá podpora príjmu na plochu vo výške 20 000 EUR až 50 000 EUR;
 - b) členské štáty znížia ročnú sumu podpory príjmu na plochu presahujúcu 50 000 EUR, ktorá sa má poskytnúť poľnohospodárovi, o 50 %, ak je poľnohospodárovi poskytnutá podpora príjmu na plochu vo výške viac ako 50 000 EUR a najviac 75 000 EUR;
 - c) členské štáty znížia ročnú sumu podpory príjmu na plochu presahujúcu 75 000 EUR, ktorá sa má poskytnúť poľnohospodárovi, o 75 %, ak podpora príjmu na plochu poskytnutá poľnohospodárovi presiahne 75 000 EUR.
4. Celková výška podpory príjmu na plochu nesmie prekročiť 100 000 EUR na poľnohospodára ročne. V prípade právnickej osoby alebo skupín právnických osôb sa uvedený strop vzťahuje na všetky podniky pod kontrolou jednej právnickej alebo fyzickej osoby.
5. Členské štáty zabezpečia, aby sa podpora podľa tohto článku zameriavala predovšetkým na poľnohospodárov, ktorí vykonávajú poľnohospodársku činnosť vo svojom podniku a aktívne prispievajú k potravinovej bezpečnosti. Za poľnohospodárov sa považujú aj malí poľnohospodári, ktorých hlavnou činnosťou nie je poľnohospodárstvo, ale ktorí vykonávajú aspoň minimálnu úroveň poľnohospodárskej činnosti stanovenú členskými štátmi.
6. Členské štáty zabezpečia, aby najneskôr do roku 2032 žiadatelia, ktorí dosiahnu dôchodkový vek určený vnútroštátnym právom a ktorí poberajú starobný dôchodok, už nedostávali podporu podľa tohto článku.
7. Členské štáty zabezpečia, aby oprávnený hektár zahŕňal len plochy, ktoré majú poľnohospodári k dispozícii a ktoré zahŕňajú:
 - a) poľnohospodárske plochy, na ktorých sa vykonáva poľnohospodárska činnosť pod kontrolou poľnohospodára, pokiaľ ide o manažment, prínosy a finančné riziká. Ak sa na týchto plochách vykonávajú aj nepoľnohospodárske činnosti, musí prevládať poľnohospodárska činnosť;
 - b) oblasti, na ktoré sa poskytuje podpora podľa článku 5 ods. 1 písm. a) a g) alebo v rámci základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti podľa hlavy III kapitoly II oddielu 2 pododdielu 2 nariadenia (EÚ) 2021/2115, ak sa poľnohospodárska činnosť nevykonáva z dôvodu záväzkov a povinností vyplývajúcich z intervencií Únie alebo vnútroštátnych intervencií alebo z iných programov, ktoré prispievajú k prioritným oblastiam SPP týkajúcim sa životného prostredia a klímy uvedeným v článku 4;
 - c) členské štáty sa môžu rozhodnúť zahrnúť do pojmu „oprávnený hektár“ krajinné prvky, na ktoré sa nevzťahujú záväzky ani režimy uvedené v písmene b), za predpokladu, že tieto krajinné prvky významne nebránia výkonu poľnohospodárskej činnosti a na poľnohospodárskom pozemku neprevládajú.

Článok 7

Platba pre malých poľnohospodárov

1. Členské štáty poskytujú malým poľnohospodárom podporu príjmu, podľa toho ako ich určia, ktorou sa nahrádza podpora v rámci intervencií uvedených v článku 5 ods. 1 písm. a), b) a d). Členské štáty skoncipujú intervencie určené poľnohospodárom v pláne NRP ako nepovinné.

Členské štáty zabezpečia, aby sa podpora podľa tohto článku zameriavala predovšetkým na poľnohospodárov, ktorí vykonávajú poľnohospodársku činnosť vo svojom podniku a aktívne prispievajú k potravinovej bezpečnosti.

Ročná platba malým poľnohospodárom nepresiahne 3 000 EUR.

2. Členské štáty môžu diferencovať podporu poskytovanú podľa tohto článku podľa rôznych skupín poľnohospodárov alebo geografických oblastí.

Článok 8

Platba na prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí

1. Členské štáty poskytujú podporu na kompenzáciu poľnohospodárov za prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí.
2. Platba na oblasti s prírodnými a inými osobitnými obmedzeniami sa môže poskytnúť v súvislosti s oblasťami, ktoré:

- a) boli určené podľa článku 32 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1305/2013¹⁴;
- b) sú novo určené vzhľadom na osobitné obmedzenia vymedzené členskými štátmi a boli zahrnuté do plánu NRP.

Členské štáty môžu vykonať doladenie s cieľom vylúčiť oblasti v rámci oblastí určených v súlade s prvým pododsekom písm. a) a b) za podmienok stanovených v článku 32 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013.

Plocha oblastí určených podľa prvého pododseku písm. b) nesmie presiahnuť 2 % využívanej poľnohospodárskej plochy dotknutého členského štátu.

3. Platby na oprávnený hektár sa obmedzujú na dodatočné náklady alebo stratu príjmu súvisiace s vykonávaním poľnohospodárskej výroby v určených oblastiach v porovnaní s výrobou v neurčených oblastiach.

Článok 9

Podpora v dôsledku znevýhodnení vyplývajúcich z určitých povinných požiadaviek

1. Členské štáty môžu poskytovať podporu na plochu v poľnohospodárskych a lesných oblastiach v dôsledku znevýhodnení vyplývajúcich z vykonávania:

- a) smernice Rady 92/43/EHS¹⁵ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES¹⁶;

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 487, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).

¹⁵ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES¹⁷.

Okrem oblastí uvedených v prvom pododseku písm. a) sa členské štáty môžu rozhodnúť, že podporia iné vymedzené chránené prírodné územia s environmentálnymi obmedzeniami uplatniteľnými na poľnohospodárstvo alebo lesné hospodárstvo, ktoré prispievajú k vykonávaniu článku 10 smernice 92/43/EHS, pod podmienkou, že tieto územia nepresiahnu 5 % určených území sústavy Natura 2000, na ktoré sa vzťahuje plán NRP.

2. Platby podľa tohto článku možno poskytnúť poľnohospodárom, vlastníkom lesov a ich združeniam.
3. Členské štáty môžu poskytovať platby podľa tohto článku iba na to, aby prijímateľom v plnej výške alebo čiastočne kompenzovali dodatočné náklady a stratu príjmu súvisiace s plnením povinných požiadaviek vyplývajúcich z vykonávania aktov Únie a ustanovení uvedených v odseku 1 prvom pododseku vrátane transakčných nákladov.

Článok 10

Agroenvironmentálne opatrenia a opatrenia v oblasti klímy

1. Členské štáty poskytujú stimuly pre tieto opatrenia prospešné pre klímu, životné prostredie, zdravie a dobré životné podmienky zvierat, ako aj udržateľné lesné hospodárstvo:
 - a) dobrovoľné záväzky týkajúce sa hospodárenia, ktoré prijali poľnohospodári a iní prijímatelia, vrátane záväzkov zachovať ekologické poľnohospodárstvo a extenzifikáciu živočíšnej výroby, a ktoré sú stanovené a vykonávané v súlade s odsekom 3;
 - b) dobrovoľný prechod na odolné výrobné systémy, ktoré vykonávajú poľnohospodári na úrovni podniku alebo v časti podniku, vrátane prechodu na ekologické poľnohospodárstvo a extenzifikáciu systémov živočíšnej výroby, a ktoré sú stanovené a vykonávané v súlade s odsekom 4.
2. Každý členský štát poskytuje podporu na ekologické poľnohospodárstvo certifikované v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848¹⁸ a na systémy extenzívnej živočíšnej výroby v rámci oboch foriem opatrení uvedených v odseku 1.
3. Záväzky týkajúce sa hospodárenia uvedené v odseku 1 písm. a) môžu byť ročné alebo viacročné a môžu mať najmä tieto ciele:
 - a) ochrana kvality vody a zníženie tlaku na vodné zdroje, ochrana pôdy, hospodárenie so živinami, zachovanie biodiverzity vrátane krajinných prvkov a obmedzenie používania pesticídov;

¹⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848 z 30. mája 2018 o ekologickej poľnohospodárskej výrobe a označovaní produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 (Ú. v. EÚ L 150, 14.6.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

- b) zmierňovanie zmeny klímy vrátane znižovania emisií skleníkových plynov a sekvestrácie uhlíka, adaptácia na zmenu klímy vrátane rozmanitosti zvierat a rastlín pre odolné ekosystémy;
 - c) zdravie a dobré životné podmienky zvierat vrátane boja proti antimikrobiálnej rezistencii;
 - d) udržateľné využívanie a rozvoj genetických zdrojov alebo
 - e) lesnícko-environmentálne služby a ochrana lesov.
4. Podpora opatrení týkajúcich sa prechodu uvedeného v odseku 1 písm. b) sa poskytuje na základe plánu opatrení týkajúcich sa prechodu vypracovaného poľnohospodárom a schváleného členským štátom. Na implementáciu podpory opatrení týkajúcich sa prechodu uvedených v odseku 1 písm. b) členské štáty opíšu v pláne NRP výrobné systémy, ktoré považujú za prospešné pre klímu a životné prostredie.
- Členské štáty vyplácajú podporu poľnohospodárom v splátkach počas obdobia realizácie plánu opatrení týkajúcich sa prechodu. Vyplatenie poslednej splátky je podmienené dokončením realizácie tohto plánu. Členské štáty zabezpečia, aby sa platby vrátili, ak poľnohospodár nezrealizuje plán opatrení týkajúcich sa prechodu.
5. Členské štáty poskytujú podporu len na záväzky týkajúce sa hospodárenia uvedené v odseku 1 písm. a), ktoré presahujú rámec príslušných povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia uvedených v časti A prílohy I a príslušných minimálnych požiadaviek na používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín, dobrých životných podmienok zvierat a iných príslušných povinných požiadaviek stanovených vo vnútroštátnom práve a práve Únie.
- Ak sa však vo vnútroštátnom práve ukladajú požiadavky, ktoré presahujú rámec zodpovedajúcich povinných minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie, podporu možno poskytnúť na záväzky týkajúce sa hospodárenia uvedené v odseku 1 písm. a), ktoré prispievajú k plneniu uvedených požiadaviek.

Článok 11

Viazaná podpora príjmu

1. Členské štáty poskytujú viazanú podporu príjmu poľnohospodárom v konkrétnych odvetviach poľnohospodárstva a na konkrétne výrobky, ak je to relevantné, vymedzené v súlade s prílohou I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013, alebo na konkrétne typy hospodárenia v nich, ktoré čelia ťažkostiam a sú dôležité zo sociálno-ekonomických alebo environmentálnych dôvodov.

Viazaná podpora príjmu má formu ročnej platby na oprávnený hektár alebo na zviera alebo ekvivalent zvierat a vymedzený v súlade s prílohou II.

Členské štáty môžu poskytovať podporu vo forme platby na hektár iba na plochy, ktoré v súlade s článkom 6 ods. 7 určili ako oprávnené hektáre.

Podpora poskytnutá ako platba na hektár môže zahŕňať podporu na mladiny s krátkodobým striedaním, na trávny a iné rastlinné krmoviny. Podpora sa neposkytuje v odvetví tabaku a v odvetví vinohradníctva a vinárstva.

Podpora poskytovaná ako platba na zviera sa obmedzuje na odvetvia hovädzieho a teľacieho mäsa, mlieka a mliečnych výrobkov, ovčieho a kozieho mäsa, včelárskych výrobkov a priadky morušovej.

2. Podpora uvedená v odseku 1 založená na objektívnych a nediskriminačných kritériách musí riešiť dodatočné príjmové potreby.
3. Pri plánovaní podpory uvedenej v odseku 1 členské štáty minimalizujú potenciálny vplyv svojich rozhodnutí o podpore na vnútorný trh.
4. V prípade podpory poskytovanej ako platba na zvieratá v odvetviach chovu hospodárskych zvierat členské štáty zohľadnia vplyvy na životné prostredie, a to aj stanovením kritérií maximálnej hustoty chovu hospodárskych zvierat v pásmach ohrozených dusičnanmi.

Článok 12

Podpora na využívanie nástrojov na riadenie rizika

1. Členské štáty poskytujú poľnohospodárom podporu na využívanie nástrojov na riadenie rizika. Členské štáty zabezpečia, aby sa podpora poskytovala len za straty, ktoré prekračujú prahovú hodnotu vo výške najmenej 20 % priemernej ročnej produkcie alebo príjmu poľnohospodára za predchádzajúce trojročné obdobie alebo priemeru za trojročné obdobie na základe predchádzajúcich piatich rokov s vylúčením najvyššieho a najnižšieho údajov.

Odchyľne od prvého pododseku sú členské štáty, ktoré v pláne NRP preukážu existenciu vnútroštátnych systémov, ktoré poľnohospodárom poskytujú krytie rizika, oslobodené od povinnosti zahrnúť do svojich plánov NRP intervencie týkajúce sa nástrojov na riadenie rizík podľa tohto článku.

2. Pomocou nástrojov na riadenie odvetvových výrobných rizík sa počítajú straty buď na úrovni podniku, na úrovni činnosti podniku v dotknutom odvetví, alebo v súvislosti s konkrétnou poistenou plochou.

V prípade trvalých plodín a v iných odôvodnených prípadoch, pre ktoré metódy výpočtu uvedené v prvom pododseku nie sú vhodné, môžu členské štáty stanoviť metódu výpočtu strát na základe priemernej ročnej produkcie alebo príjmu poľnohospodára za obdobie, ktoré nepresahuje osem rokov, s vylúčením najvyššieho a najnižšieho údajov.

3. Členské štáty môžu na výpočet strát mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov použiť vhodnú alternatívnu metódu.
4. Členské štáty stanovia vo svojom pláne NRP metodiku výpočtu strát a spúšťacie faktory kompenzácie. Členské štáty zabezpečia, aby sa zamedzilo akejkoľvek nadmernej kompenzácii vyplývajúcej z kombinácie intervencií podľa tohto článku s inými verejnými alebo súkromnými systémami riadenia rizika.

Článok 13

Podpora investícií pre poľnohospodárov a vlastníkov lesov

1. Členské štáty poskytujú podporu podľa tohto článku na produktívne a neproduktívne investície, ktoré primerane celkovo prispievajú k odolnosti poľnohospodárstva, potravinových systémov, lesného hospodárstva a vidieckych oblastí, najmä k odolnosti voči zmene klímy a k odolnosti vodných zdrojov. Členské štáty vo svojich plánoch NRP vysvetlia, ako plánujú takúto podporu poskytnúť.
2. V prípade podnikov presahujúcich určitú veľkosť, ktorú členské štáty určia vo svojich plánoch NRP, je podpora pre lesohospodárske odvetvie podmienená predložením relevantných informácií z plánu obhospodarovania lesov alebo

ekvivalentného nástroja v súlade s udržateľným obhospodarovaním lesov vymedzeným v najnovšej verzii Všeobecných usmernení pre udržateľné obhospodarovanie lesov v Európe Ministerskej konferencie o ochrane lesov v Európe.

3. Podpora na investície do obnovy poľnohospodárskeho alebo lesohospodárskeho výrobného potenciálu poškodeného prírodnými katastrofami, nepriaznivými klimatickými udalosťami alebo katastrofickými udalosťami sa poskytuje len vtedy, ak daná udalosť spôsobila zničenie aspoň 30 % poľnohospodárskeho výrobného potenciálu alebo aspoň 20 % lesohospodárskeho výrobného potenciálu.
4. Členské štáty zostavia zoznam neoprávnených investícií a kategórií výdavkov, ktoré zahŕňajú aspoň:
 - a) nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
 - b) nákup pôdy za sumu presahujúcu 10 % celkových oprávnených výdavkov na príslušnú operáciu s výnimkou nákupu pôdy na účely ochrany životného prostredia a zachovanie pôdy bohatej na uhlík;
 - c) nákup zvierat, ako aj nákup jednoročných rastlín a ich výsadbu na iný účel ako je:
 - i) obnova poľnohospodárskeho alebo lesohospodárskeho potenciálu po prírodnej katastrofe, nepriaznivých poveternostných udalostiach alebo po katastrofických udalostiach;
 - ii) ochrana hospodárskeho dobytku pred veľkými predátormi alebo ich používanie v lesnom hospodárstve namiesto strojov;
 - iii) chov ohrozených plemien vymedzených v článku 2 bode 24 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012¹⁹ v rámci záväzkov týkajúci sa hospodárenia uvedených v článku 10 ods. 1 písm. a);
 - iv) chov čistokrvného hovädzieho dobytku, čistokrvných oviec alebo kôz vysokej genetickej hodnoty na plemenitbu s cieľom zlepšiť kvalitu a produktivitu stád hospodárskych zvierat alebo zachovať vzácne alebo miestne plemená;
 - v) zachovanie odrôd rastlín, ktorým hrozí genetická erózia, v rámci záväzkov uvedených v článku 10 ods. 1 písm. a);
 - d) úrokovú sadzbu z dlhu, okrem prípadov súvisiacich s grantmi poskytnutými vo forme bonifikácie úrokovej sadzby alebo subvencie na poplatok za záruku.
5. Odchylna od odseku 4 písm. a), b) a c) sa uvedená požiadavka neuplatňuje, ak sa podpora poskytuje prostredníctvom finančných nástrojov.
6. Ak z práva Únie vyplynie uloženie nových požiadaviek pre poľnohospodárov, môže sa poskytnúť podpora na investície vykonané s cieľom splniť tieto požiadavky, a to najviac počas 36 mesiacov odo dňa, keď sa tieto požiadavky stanú pre podnik povinné.

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012 z 8. júna 2016 o zootechnických a genealogických podmienkach na plemenitbu čistokrvných plemenných zvierat, hybridných plemenných ošípaných a ich zárodočných produktov a na obchodovanie s nimi a ich vstup do Únie a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 652/2014, smernice Rady 89/608/EHS a 90/425/EHS a zrušujú určité akty v oblasti plemenitby zvierat („nariadenie o plemenitbe zvierat“) (Ú. v. EÚ L 171, 29.6.2016, s. 66, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1012/oj>).

7. Členské štáty môžu poskytnúť platby v rámci tohto odseku iba na to, aby prijímateľom kompenzovali všetky dodatočné náklady v súvislosti s plnením uvedených požiadaviek alebo časť týchto nákladov.

Mladým poľnohospodárom, ktorí v poľnohospodárskom podniku prvýkrát začínajú pôsobiť ako vedúci tohto podniku, sa podpora na investície s cieľom splniť požiadavky práva Únie môže poskytnúť najviac počas 36 mesiacov odo dňa začatia pôsobenia alebo do ukončenia činností vymedzených v podnikateľskom pláne uvedenom v článku 14 ods. 3. Členské štáty môžu poskytnúť platby v rámci tohto odseku iba na to, aby prijímateľom kompenzovali všetky dodatočné náklady v súvislosti s plnením uvedených požiadaviek alebo časť týchto nákladov.

Článok 14

Začatie činnosti mladých poľnohospodárov, zakladanie podnikov na vidieku a rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov

1. Členské štáty poskytujú podporu na začatie činnosti mladých poľnohospodárov a na zakladanie podnikov na vidieku vrátane začatia činnosti nových poľnohospodárov, a to za podmienok stanovených v tomto článku a ako bližšie špecifikujú vo svojich plánoch NRP.
2. Členské štáty môžu poskytovať podporu podľa tohto článku len na pomoc pri:
 - a) začatí činnosti mladých poľnohospodárov, ktorí spĺňajú podmienky stanovené členskými štátmi v ich plánoch NRP v súlade s článkom 4 ods. 22 písm. d) nariadenia (EÚ) [...] [nariadenie o NRP];
 - b) zakladaní podnikov na vidieku spojených s poľnohospodárstvom alebo lesným hospodárstvom vrátane začatia činnosti nových poľnohospodárov alebo pri diverzifikácii príjmov poľnohospodárskych domácností na nepoľnohospodárske činnosti;
 - c) zakladaní podnikov na vidieku;
 - d) rozvoji podnikania malých poľnohospodárskych podnikov, podľa toho ako ich určia členské štáty.
3. Členské štáty stanovujú podmienky upravujúce predkladanie a obsah podnikateľského plánu, ktoré musia prijímatelia poskytnúť, aby získali podporu podľa tohto článku.
4. Členské štáty poskytujú podporu vo forme paušálnych súm alebo finančných nástrojov alebo ich kombinácie. Výška podpory je obmedzená na maximálne 300 000 EUR a môže sa diferencovať v súlade s objektívnymi a nediskriminačnými kritériami.

Článok 15

Stratégia generlačnej obnovy

Členské štáty vo svojich plánoch NRP stanovujú stratégiu generlačnej obnovy v poľnohospodárstve s cieľom zvýšiť účinnosť a súdržnosť intervencií zameraných na mladých poľnohospodárov podľa tohto nariadenia a vnútroštátnych iniciatív. Stratégia musí zahŕňať tieto prvky:

- a) posúdenie súčasnej demografickej situácie v odvetví poľnohospodárstva;

- b) identifikácia prekážok vstupu mladých poľnohospodárov na trh a návrhy vnútroštátnych iniciatív a opatrení na ich prekonanie;
- c) opis spôsobu využívania štartovacieho balíka pre mladých poľnohospodárov uvedeného v článku 16 vo vnútroštátnom kontexte;
- d) synergie medzi opatreniami prispievajúcimi ku generačnej obnove stanovené v pláne NRP.

Článok 16

Štartovací balík pre mladých poľnohospodárov

1. Štartovací balík pre mladých poľnohospodárov obsahuje v súlade so stratégiou generačnej obnovy v poľnohospodárstve uvedenou v článku 15 súbor týchto opatrení:
 - a) podpora na začatie činnosti mladých poľnohospodárov v súlade s článkom 14;
 - b) degresívna podpora príjmu na plochu pre mladých poľnohospodárov v súlade s článkom 6;
 - c) podpora pre malých poľnohospodárov v súlade s článkom 7 zameraná na mladých poľnohospodárov;
 - d) investičná podpora s vyššou intenzitou pomoci pre mladých poľnohospodárov;
 - e) možnosti financovania investícií realizovaných mladými poľnohospodármi prostredníctvom finančných nástrojov v súlade s článkom 71 nariadenia (EÚ) [...] [nariadenie o NRP];
 - f) podpora startupov na vidieku;
 - g) intervencie na spoluprácu uľahčujúce prístup k inováciám prostredníctvom projektov operačných skupín EIP-AGRI v súlade s článkom 19 tohto nariadenia a článkom 74 nariadenia (EÚ) [...] [nariadenie o NRP];
 - h) intervencie na spoluprácu uľahčujúce medzigeneračnú spoluprácu vrátane nástupníctva v poľnohospodárskych podnikoch v súlade s článkom 74 nariadenia (EÚ) [...] [nariadenie o NRP];
 - i) podpora na službu výpomoci pre poľnohospodárske podniky v súlade s článkom 17;
 - j) prístup k poradenským službám a programom odbornej prípravy prispôbeným potrebám mladých poľnohospodárov v súlade s článkom 20.
2. Členské štáty do návrhu opatrení uvedených v odseku 1 začlenia prepojenia a synergie s inými opatreniami stanovenými v ich plánoch NRP, najmä pokiaľ ide o opatrenia uľahčujúce medzigeneračné nástupníctvo a generačnú obnovu, investície do startupov na vidieku alebo prístup k finančným nástrojom a ich využívanie.
3. S cieľom uľahčiť prístup k intervenciám uvedeným v odseku 1 členské štáty zriadia jednotné prístupové body pre mladých poľnohospodárov, ktoré môžu okrem iného poskytovať informácie o možnostiach a postupoch podpory a uľahčovať vstup do odvetvia poľnohospodárstva a začatie podnikateľskej činnosti vrátane predkladania žiadostí o financovanie a usmernení.

Článok 17

Služba výpomoci pre poľnohospodárske podniky

1. Členské štáty môžu poskytovať podporu na službu výpomoci pre poľnohospodárske podniky, ktorá poľnohospodárom umožní čerpať pracovné voľno zo zdravotných dôvodov, z rodičovských dôvodov, z dôvodov starostlivosti o deti a o iných rodinných príslušníkov, dovolenky a podobných životných udalostí, ako aj účasti na odbornej príprave, ako sa bližšie uvádza v ich plánoch NRP.
2. Táto podpora sa obmedzuje na zriadenie služby výpomoci pre poľnohospodárske podniky a na náklady na mzdy pracovníkov, ktorí nahrádzajú majiteľa poľnohospodárskeho podniku počas obmedzeného obdobia.

Článok 18

Iniciatíva LEADER

1. Členské štáty poskytujú podporu iniciatíve LEADER pri príprave a vykonávaní stratégií miestneho rozvoja v rámci iniciatívy LEADER za podmienok stanovených v článku 76 nariadenia (EÚ) [...] [nariadenie o NRP] a ako bližšie špecifikujú vo svojich plánoch NRP.
2. Členské štáty podporujú iniciatívu LEADER aspoň vo vidieckych oblastiach s osobitnými znevýhodneniami, ktoré členské štáty vymedzili v plánoch NRP.
3. Členské štáty poskytujú prostredníctvom iniciatívy LEADER podporu projektom, ktoré realizujú miestne akčné skupiny a ktoré zahŕňajú startupy, transformačné kapacity s pridanou hodnotou, diverzifikáciu poľnohospodárskych činností vrátane agroturistiky, priamy predaj poľnohospodárskych výrobkov a inovácie.
4. Podpora poskytovaná z iniciatívy LEADER sa zameriava na oblasti rozvoja vidieka s pridanou hodnotou pre poľnohospodárov a vlastníkov lesov, ako je sociálna, environmentálna, digitálna a hospodárska transformácia vidieckych oblastí, zlepšenie blahobytu vidieckych občanov a posilnenie sociálneho kapitálu.

Článok 19

Podpora výmeny poznatkov a inovácií v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach

1. Členské štáty poskytujú podporu na výmenu poznatkov a na inovácie v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach za podmienok stanovených v tomto článku. Členské štáty poskytujú podporu na:
 - a) prípravu a realizáciu projektov operačných skupín EIP-AGRI, ako aj na opatrenia na zabezpečenie širšieho využívania výsledkov projektov;
 - b) opatrenia na podporu inovácií, odbornej prípravy a poskytovania rád, rozvoja zručností, poradenských služieb a iných foriem výmeny poznatkov a šírenia informácií.Podpora na poradenské služby sa poskytuje len na poradenské služby, ktoré sú v súlade s článkom 20 ods. 3.
2. Cieľom partnerstva EIP-AGRI je urýchliť rozvoj a využívanie inovácií zlepšením výmeny poznatkov a podporou synergií medzi politikami, aktérmi a nástrojmi v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach. Výsledky jeho

práce sa šíria a znásobujú prostredníctvom poľnohospodárskeho vedomostného a inovačného systému (ďalej len „AKIS“).

EIP-AGRI:

- a) podporuje projekty spolupráce v oblasti inovácií prostredníctvom operačných skupín na základe „interaktívneho inovačného modelu“ uvedeného v odseku 4;
- b) prepája výskum a poľnohospodárske a lesnícke postupy a informuje vedeckú komunitu o potrebách týchto postupov;
- c) prepája inovačných aktérov a projekty, najmä prostredníctvom sietí SPP na úrovni Únie a jednotlivých štátov;
- d) podporuje využívanie inovačných riešení prostredníctvom šírenia informácií a poznatkov vrátane vzájomnej výmeny medzi poľnohospodármi.

3. Projekty realizované operačnými skupinami EIP-AGRI sú založené na „interaktívnom inovačnom modeli“, ktorý je v súlade s týmito zásadami:

- a) vyvíjať inovačné riešenia zamerané na osobitné potreby poľnohospodárov, majiteľov lesov a vidieckych aktérov;
- b) spájať partnerov s doplňujúcimi poznatkami, ako sú akademická obec, výskumníci a poľnohospodárska komunita a v relevantných prípadoch aj aktéri zapojení do potravinového reťazca, a zabezpečiť ich aktívne zapojenie do projektov;
- c) projekty spoločne vypracúvajú a rozhodujú o nich aktéri zapojení do daného projektu a realizujú sa konzultačným spôsobom vrátane zabezpečenia možnosti ich rozšírenia.

Členské štáty zabezpečia, aby sa kľúčové výsledky projektov uvedených v tomto odseku šírili prostredníctvom kanálov orientovaných na prax vrátane sietí SPP na úrovni jednotlivých členských štátov a Únie. Šírené informácie zahŕňajú ciele projektov, zúčastnených partnerov, riešené kľúčové tematické oblasti, geografickú polohu projektu, celkový rozpočet a konečný výsledok projektu so zameraním na vyvinuté praktické inovačné riešenia.

4. Členské štáty môžu poskytovať podporu na projekty operačných skupín EIP-AGRI za týchto podmienok:

- a) podporu možno poskytnúť len na základe schváleného plánu projektu, ktorý vychádza zo zásad uvedených v odseku 3;
- b) operačná skupina realizujúca projekt musí zapojiť aspoň dvoch rôznych aktérov a prispieť k jednému alebo viacerým špecifickým cieľom súvisiacim s SPP stanoveným v článku 3 písm. d) nariadenia (EÚ) [...] [nariadenie o NRP];

Členské štáty stanovujú objektívne kritériá a transparentné požiadavky na obsah, trvanie, predkladanie a schvaľovanie plánov projektov, ktoré majú vypracovať operačné skupiny EIP-AGRI.

5. Členské štáty nesmú podľa tohto článku poskytnúť podporu na výmenu poznatkov a na inovácie, ktoré zahŕňajú výlučne výskumné subjekty.

Pol'nohospodárske vedomostné a inovačné systémy a pol'nohospodárske poradenské služby

1. Každý členský štát zabezpečí, aby poľnohospodári a vlastníci lesov mali prístup k inováciám a aby sa k nim včas a účinne dostávali nové poznatky, ktoré im umožnia účinne zavádzať inovačné a udržateľné riešenia a využívať prínosy aktuálnych poznatkov v odvetví poľnohospodárstva.
2. Na splnenie požiadavky stanovenej v odseku 1 každý členský štát v pláne NRP stanoví, ako sa inovácie a aktuálne poznatky dostanú k poľnohospodárom, najmä prostredníctvom poľnohospodárskeho vedomostného a inovačného systému (AKIS). AKIS musí obsahovať:
 - a) opatrenia na zabezpečenie účinného toku poznatkov a synergií medzi poradcami, výskumníkmi, odborníkmi z praxe, národnými sieťami SPP a inými príslušnými zainteresovanými stranami;
 - b) opatrenia na zlepšenie prístupu poľnohospodárov a vlastníkov lesov k nestrannému a kvalifikovanému poradenstvu;
 - c) podporu inovácií ako súčasti poľnohospodárskych poradenských služieb, najmä podporu operačných skupín EIP-AGRI uvedených v článku 19 vrátane využívania „interaktívneho inovačného modelu“ uvedeného v článku 19 ods. 4;
 - d) plán na zlepšenie šírenia a preukazovania výsledkov výskumu a inovačných a udržateľných riešení pre poľnohospodárov, majiteľov lesov a iných koncových používateľov vo veľkom rozsahu;
 - e) intervencie stanovené v pláne NRP na podporu prevádzky AKIS, najmä tie, ktoré sú uvedené v článku 19, a ich komplementárnosť a súdržnosť s príslušnými vnútroštátnymi iniciatívami a inými relevantnými opatreniami stanovenými v pláne NRP;
 - f) systém poskytovania poľnohospodárskych poradenských služieb zriadený v súlade s odsekom 3.
3. Ako súčasť AKIS členské štáty v plánoch NRP opíšu a zavedú systém poskytovania poľnohospodárskych poradenských služieb, ktorý sa má zriadiť na podporu prístupu k poznatkom a širšieho zavádzania a využívania inovácií. Poľnohospodárske poradenské služby musia zahŕňať všetky tieto prvky:
 - a) poradenstvo pre poľnohospodárov a vlastníkov lesov v oblasti udržateľného a odolného obhospodarovania pôdy, riadenia poľnohospodárskych podnikov a obhospodarovania lesov prispôbené typom poľnohospodárskych podnikov a rôznym výrobným systémom, ako aj v súvislosti s požiadavkami na podporu stanovenými v plánoch NRP vrátane zodpovedného hospodárenia, zakladania a prevodov podnikov a startupov; riadenie podnikov, prístup k sociálnej podpore, zvyšovanie informovanosti o otázkach duševného zdravia a dostupnosť príslušných služieb; ako aj využívanie inovácií, riešení založených na údajoch a digitálnych nástrojoch;
 - b) ciele poradenstvo pre mladých poľnohospodárov, najmä pokiaľ ide o riadenie podniku, prístup k financovaniu, prístup k verejnej podpore, prístup k poznatkom a inováciám.
4. Členské štáty zabezpečia, aby poľnohospodári a majitelia lesov mali priamy prístup k poradcovi, napríklad poskytnutím verejných databáz poradcov. Členské štáty

zabezpečia, aby poradenstvo poskytované poľnohospodárom a majiteľom lesov bolo nestranné a aby poradcovia boli dostatočne kvalifikovaní a bez konfliktu záujmov.

Článok 21

Orgán zodpovedný za správu údajov v rámci SPP

1. Každý členský štát určí jeden orgán zodpovedný za prijímanie alebo koordináciu opatrení na dosiahnutie a udržiavanie vnútroštátnej a cezhraničnej interoperability medzi informačnými systémami používanými na vykonávanie, správu, monitorovanie a hodnotenie SPP v prospech poľnohospodárov a iných prijímateľov v rámci SPP. Na účely tohto článku interoperabilita znamená schopnosť informačných systémov vzájomne interagovať formou výmeny údajov prostredníctvom elektronickej komunikácie.
2. Určený orgán má najmä tieto úlohy:
 - a) vypracovať a predložiť Komisii plán na úrovni členského štátu na dosiahnutie a udržiavanie interoperability (ďalej len „plán interoperability“) a zohľadniť pripomienky Komisie k tomuto plánu;
 - b) efektívne, účinne a včas koordinovať vykonávanie plánu alebo, podľa rozhodnutia členského štátu, plán vykonávať.

Členské štáty oznámia Komisii určený orgán najneskôr do [OP: [do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]].

3. Plán interoperability uvedený v odseku 2 musí zahŕňať:
 - a) určenie potrieb na dosiahnutie a udržanie interoperability, ako sa uvádza v odseku 1, a návrh opatrení na ich riešenie, ako aj časový rámec s míľnikmi a cieľovými hodnotami na ich vykonanie;
 - b) identifikáciu možných synergii s inými iniciatívami Únie a vnútroštátnymi iniciatívami v oblasti interoperability.

Členské štáty v čo najväčšej možnej miere založia svoje posúdenie potrieb a koncipovanie opatrení na zásade, že údaje sa zbierajú len raz a opätovne sa používajú.

Pokiaľ ide o prvky uvedené v prvom pododseku písm. a), členský štát zváži najmä potrebu vytvoriť jednotný rámec digitálnej identity a zváži jeho zosúladenie s nariadením (EÚ) č. 910/2014, a to aj pokiaľ ide o európsku peňaženku digitálnej identity pre fyzické a právnické osoby.

4. Členské štáty predložia Komisii do 16. decembra každého kalendárneho roka výročnú správu o vykonávaní plánu interoperability, v ktorej posúdia pokrok vo vykonávaní krokov a opatrení, ako aj časový rámec stanovený v tomto pláne.

Členské štáty v prípade potreby predložia Komisii zmeny plánov interoperability spolu s výročnými správami.

Členské štáty predložia Komisii prvú výročnú správu do 16. decembra 2029.

5. Komisia je v súlade s článkom 23 splnomocnená prijímať delegované akty, ktoré sú potrebné na zabezpečenie toho, aby sa interoperabilita a plynulá výmena údajov medzi informačnými systémami používanými na vykonávanie, monitorovanie a hodnotenie SPP vykonávali efektívnym, súdržným, účinným a včasným spôsobom a

ktorými sa tento článok doplní o pravidlá, ak si to vyžaduje vykonávanie plánu interoperability uvedeného v odseku 2, ako aj o pravidlá týkajúce sa opatrení v oblasti interoperability uvedených v odseku 3 písm. b).

6. Komisia môže prijať vykonávacie akty stanovujúce pravidlá týkajúce sa:
 - a) formy a obsahu plánu interoperability a výročnej správy;
 - b) opatrení na zasielanie alebo sprístupňovanie plánov interoperability a výročných správ Komisii.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 24.

Článok 22

Opatrenia na riešenie špecifických problémov

1. Na riešenie špecifických problémov Komisia prijme vykonávacie akty, ktoré sú v núdzovej situácii nevyhnutné a zároveň odôvodnené. Takéto vykonávacie akty sa môžu odchyľovať od ustanovení tohto nariadenia v miere a počas obdobia, ktoré sú striktné nevyhnutné. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 24 ods. 2.
2. Z riadne odôvodnených vážnych a naliehavých dôvodov a s cieľom riešiť špecifické problémy, ako sa uvádza v odseku 1, a zároveň zabezpečiť za mimoriadnych okolností pokračovanie intervencií SPP stanovených v pláne národného a regionálneho partnerstva prijme Komisia okamžite uplatniteľné vykonávacie akty v súlade s postupom uvedeným v článku 24 ods. 3.
3. Opatrenia prijaté podľa odsekov 1 a 2 zostanú účinné najviac počas 12 mesiacov. Ak špecifické problémy uvedené v týchto odsekoch pretrvávajú po tomto období, Komisia môže predložiť vhodný legislatívny návrh s cieľom zaviesť trvalé riešenie.
4. Komisia informuje Európsky parlament a Radu o akomkoľvek opatrení prijatom podľa odseku 1 alebo 2 do dvoch pracovných dní od jeho prijatia.

Článok 23

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 21 ods. 6 sa Komisii udeľuje na obdobie siedmich rokov od [OP: [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]]. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto sedemročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 21 ods. 6 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dňu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 21 ods. 6 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 24 **Postup výboru**

1. Komisii pomáha výbor nazvaný „Výbor pre spoločnú poľnohospodársku politiku“. Výbor je výborom v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²⁰ a jeho úlohou je vydávať stanoviská ku všetkým vykonávacím aktom prijatým podľa tohto nariadenia.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 5.

Článok 25 **Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od [OP: [dátum začatia uplatňovania nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Fond pre národné a regionálne partnerstvá na roky 2028 až 2034]].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda/predsedačka

Za Radu
predseda/predsedačka

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).